

308347

వత్రి దినము వ్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 12వ తేది శనివారము
ఆనంద నామ సంవత్సర మార్గశిర బహుళ దశమి ౧౦.

No. 237
నంచిక ౨౩౭

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము జేలకుజేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. పాయువుపోట్ల బొపుక.

పార్శ్వపునెప్పుల బారజోలును. పోట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయుదును మంచిమందు.

నువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు.

జంబూపట్టి హుజూరిన హుజూరు గలగడ

అమృతాంజనము దిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, వార్డి బస్టాన్. మద్రాసు.

అత్తరిచ్చాటమున కోర్వని కోడండ ప్రవాసము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అరణా
పంపువారి కుదితము.

శ్రీమదినకలలో నైపుత్రకమును ప్రతికుటుంబమునందు
నుడుగులు పంచి పెట్టుటకై ఒక్క అణా తపాలబిళ్లను పంపు
వారి కచితముగా పంపుదురు. ప్రయోగించుటలోను, వీధినాద
లకు కప్పమెయుండుటచేత అర్థబాల్లను పంపువారికి ఈడిసం
బరు 31 తేదినకు ఆదిముగా పంపుదును. తరుణమునకు
కృతార్థమగును. ఇందునెండు నికోపియూ యాధవర్తకటను
పంపుదును. డిసెంబరు 31 లో ప్రకటించిన రిజిస్టరుచేసికొనువా
రికి ఒక్క అణా తపాలబిళ్లను 10-0-0 తు పంపుదును.
మొదట అర్థబాంపి కోడండ ప్రవాసమును తెప్పించిన నికోపి
యా యాధవర్తక 3 భాగముల అన్ని వివరములు బోధపడును.
చిరునామా:— నువీరియరు వాన్ కంపెనీ.

పోస్టుబాక్సు 167, మదరాస్.

నల్లభీమ పాక శాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యి. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య
గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగ
ములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు,
చిత్రాన్నములు, చేయుకొనుముగలవు. 2 భాగమునందు ఊరగా
యలు సచ్చెత్తు కోకిలివీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన
అనేకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పండివంటలుచేయు
క్రమముగలదు. వేయేల, శివర్ పాకమునకు కావలసిన యా
వత్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధం
1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. ముడియందు
చేయిన్నొక్కరినందు చెప్పిన ప్రస్తావనకే ప్రతియొక్క
వివర కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకొనితములు, క్యాలికోలైండు
ప్రతి 1కి ధం 1-4-0; వీ. పీ. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు
పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మానిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము,

25, నమ్మార్వారు వీధి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

నంజీవరత్న

ప్రభావ మత్సర్యము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ
సంరక్షణకు కాపు. 2 కలరా, అమృతము మున్నగు అంటు
వ్యాధులను సోకనీయదు. 3 భూతప్రేత పిశాచములను పాట
దోలును. 4 వ్యాధులు, పిడలు, ఎడలు, గండములు తొలగి
పోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, నిర్జలు, బెడలులు,
హరించును. 6 ఆరోగ్యము, ఆదృష్టము, విశ్వరూపు, బలము
నుభును, ఉత్సాహము నొపిండు వజ్రాయుధమువంటిది 7 కృ
రత్నపులు ప్రయోగింపుటలగుదురు. 8 వివాదములలో జయ
లాభములు గలుగును. 9 సభకట్టు, సర్వజన కళికరము. 10
నీవోక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యార్థ సమేతమై వెళ్లబోవున
పుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లిన తప్పక జయమును, లాభమును
పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమయున్నదని అనుభవాలు
ఉద్విగ్రహునట్లు కనోళ్ళ వక్కాణించియున్నారు. ఇది
సర్వావధి వేదియగు నొక ఘోషము మహాత్మునిచే గనిపెట్ట
బడినదేగాని కాలాచిత వేదధాతులవలన గనిపెట్టబడినదిగాను.

1 సంజీవి తల రూ. 1-8-0లు మాత్రమే పోస్టేజితో సహా

Apply at once to:—పి. రాఘవజనార్దనరావు

మెస్మరిస్టు బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

దిన పత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

విషభ్యంగములకు, కలరాకు, సంధికి, వాలింతకోగములకు,
వారములకు. చిక్కబిడ్డల బబ్బులకు పుష్టికృత్కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కిన్నె రియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట
కుష్టము. మాడిపోయిందరి కస్తూరియందు దితర పదార్థము
తేలియును. జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతాపు నుండి కొనిన
వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి
కస్తూరిని గొని మోసపోదు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

కుంటినుచ్చులకు దివ్యవృక్షము. నువాసనగలిగి
ఉండును. ఈ దంతచూరముతో కండ్లజోమలుట
వలన చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి నక్తము
ప్రవించకుండును. నోటురుగ్గంధము లేకయుండును.
పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము దిపో, } 109, ఫోటో బొంబాయి
6-7 తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.

దైర్యకవచము.

దైర్యమనగా ఆపదయొక్క మనస్సు చలంపకుండుట. ఇట్టిదైర్యమే కలిగిననే మనుష్యుడే దేలాకమందైనను
సుఖముబొందును. కామ, క్రోధాదులు మనస్సును వాధించునేకాని సుఖమును గలుగజేయవు. వీనిని మాన్పుకొను
టకు తెగినపాదము దైర్యమేకాని జేలుకాదు. ఏ మనుషునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి,
శక్తి, పరాక్రమము అను నీ యాఱుసౌరువుగుణములు కలవో వానికి దైర్యమును దోడుపడును. ఈ యాఱుగుణ
ములలో దైర్యము ప్రధానము. మనుషుడు ధరించదగిన యన్ని కవచములకు ఆదైర్యకవచమే భేదింపదగినది.
ఈ దైర్యమనెడి కవచమో యత్తక్షత్రములకు అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యత్రోచ్చాకో
గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనుమతో” అనెడి జితేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి గుఱుకైతిని తెలిసి
యున్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. తెల అణలు ౦-౬-౦ మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వలయువారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్స్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ
గ్రంథమాల.

అర్క-ప్రకాశము.

సప్త
గుచ్ఛము.

అ ర ఖు ల ను బో థి యు చి కి త్సా గ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అరఖులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్ఖులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్కొనబడిన మూలిక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. శిల్పశాస్త్రము.	" 0-4-0	10. కుశుత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబు తెట్టి వీధి, } వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాహ్మణ. }
55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్శత చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయి! నాలుగంటలు తగ్గించి యిచ్చుబడును.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అన్యతాంజనం డిపోవారి మామూలూపయోగముల మంచులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తామరతైలం

వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడును. మంగూ కిటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

పండ్లపొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు సెట్టిపి థి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైననుండు. ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తముద్రాగాదు. పదియైదేండ్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు, సయితము శోగలవు. ప్రతివారము జేలకువేలు విప్రయము.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నియబడును

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణా జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము. ప్రవృత్త్యావ్యయము.

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిడియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? ఏయేసమయముల నెట్టిపరిణామములకు బొందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేలకలిగె? ఎట్టియాచార మప్పటివారికి లభించుచుండె? ధర్మము తప్పుడెట్లు మార్చుకొండె? ప్రభుత్వ మెపుడారంభమాయె? సస్యజాతులెత్తును కనుగొనబడియె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాతె? ఈమొదలగు విషయములన్నియూ యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరకురామచరిత్రము, సుగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందొక జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచేత ప్రపంచస్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింప బడియున్నవి. ఆసంభావ్యముల గాత లిందు లేనే లేవనవచ్చును. గొప్పవారి గ్రంథమువైమంచి యభిప్రాయమునిచ్చి యున్నార నైతిమిగులనులభము. మంచికాగితములన్నెముద్రింపబడినందు క్యాలితోవైదువు చేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 ఆత్మశ్రమప్రతి 5-0-0 కర్పణు జేతే. కలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14.)

జనమంచి శేషాదికర్మ,

తెలుగు సంస్కృతుడు ముద్రినిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహాది.

బే గం సా హి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహాది ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలలేకయును భాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే.

వెల 8 బిల్లలు పెట్ట 1కి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలకర్ప 0-6-0 నలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెని

నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

“సుతిమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెట్లు కల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే శ్లాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సమగించి వెద్యక్షరములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును కుభాద్రావిజయ గాటకమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వాలిలికొలను కుబ్జరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తి స్తోత్రనిపటుము గలదు.

పగము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుగాటికి 1 0-0 కు 0-4-0 అవంతున ప్రోసితము. కలసినవారు.

శ్రీరామ జయమందిరము.

తిరుపల్లి క్కేడి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

బల్లారికృష్ణమాచార్యుల సభపాఠము

శే లు గు న్

సామ్యముగలకర్తవ్యము (రామభద్రయేటరు) నాటక కాలము 25-12-1914 మొదలు 4-1-1915 లోపున పెక్కు నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

ప్రదర్శనముల వివరములను తెలుపు కరపత్రముల కొరకు విరీక్షింపుడు.

జి. రాఘవాచారి, నైనుపెసిజేంటు.

జి. గోపాలాచార్యులు, ప్రెసిడెంటు.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ డిశంబరు నెల 12-వ తేది

Table with 7 columns: (వర్షములు), (సంవత్సరము), (కడదిన 24 గంటలలో), (నల్ల పాతము), (గరిష్ఠ వర్షము), (గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత), (గరిష్ఠ తేమ). Rows include various weather-related data points.

ద్విదశలము నందున, బంగారాశాతము యొక్క తూర్పుభాగమునందున వాయుభారము తగ్గినది. మైనూరలోను, దత్తమండలములలోను పగటిపూట వేడిమియెక్కువగా నున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. బోస్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

విన్నపము.

ఆర్యవర్యా, ఆంధ్రభాషాభిమానులును దేశభిమానులును నైన తమవంటి మహాశయుల సహాయ ప్రోత్సాహముల బలిమిని నాగ్రహింపవలసిన దినాభివృద్ధిని జెందుచు దేశభాంధవుల మన్ననకు భాజనంబై నందులకు బత్రికానిర్వాహకు లెంతయు కృతజ్ఞులు.

ఆర్యవర్యా! దేశభాషాభిమానులైన తాము పత్రికా నిర్వాహకుల సంకల్పసిద్ధికై బోధ్యుడి పత్రికను బోషించుటకు ప్రార్థితులు. అధికమైన చందాసామ్మి జనవరిమాసమునుండియును వసూలు చేయబడును.

స్థానిక వార్తలు

వైద్యకళాశాలవిందు:—యధ్యక్షులవారి నీసంతకము విందు మానివేయబడెను. కాలమాన స్థితి:—నిన్న నధికాష్ట స్థితి 86 మాత్రము, అధమెష్ట స్థితి 78 మాత్రము.

ఆరోగ్యాను కూల్యములను సమకూర్చు నిమిత్తము చేయవలసిన చిల్లరపనులకుఁగాను ప్రభుత్వమువారు రు 92,968 లను 9 మ్యునిసిపాలిటీలకేచ్చిరి. అందులో నాంధ్రముండలము లోని రాజమహేంద్రవరములో రు 8,968 లను కర్నూలు నకు రు 4,700 లను ఇయ్యబడినవి.

మానవజన్మమునకు దాక్షిణ్య సంజాతరావుగారు చెప్పెదలు పింట్లోగారిమీద తెచ్చినదావా:— రోజునర్జునం దును మూసివేయవలయును విషయమై ప్రతికలలో నుత్తరప్ర దుర్గుల్లములు ప్రకటింపబడిన సూక్ష్మమున దాక్షిణ్యగారు చెప్పెదలుగారిమీద సంజాతరావునకు దావా తెచ్చినది నన్నటి దినము తెలిపినచో విషయమై. వ్యాకృత్యకాణముయొక్క వివర మెట్టిదనగా, ఆసంధ్యమాయకూడదని కొందరుకెన్నెయ నుటకూడ అభిప్రాయమొనగియున్నారని దాక్షిణ్యగారు సందర్భమున ప్రతికలో ప్రచురింపించిరి. వారిపేర్లను తెలియ గోరుచు చెప్పెదలుగారు హిందూప్రతికలో నొకవిలేఖను ప్రచురింపించిరి సామాన్యముగ సంభాషణమున ఈ విషయాలప గిన అభిప్రాయములగునా వారిపేర్లను బయటపెట్టజాలనని దాక్షిణ్య గారు రాష్ట్ర ప్రతికద్వారానే తెలియజేసిరి. ఆ లేఖలోనే దాక్షిణ్య గారు సందర్భము మూలము యందు ప్రస్తావించుతారనియు ఆ ధారరహితము లైనవను నిర్వాదించి ప్రాయములను తెలియజేసి, పరిశుద్ధవాయువులని ఫలమును పొందకుండునటుల జేసికొనిదిజరుగుట కిబ్బందికలిగించుచున్నట్లు భూమ్యాకాశము లొక్కటిగజేయ జూచు పింట్లోగారిపక్షమున యొక్కయుక్తముగ సందర్భమున కూడ దాక్షిణ్యగారు అందులో వ్రాసియుండిరి. అందుమీద పింట్లోగారు ఆప్రతిక కొకలేఖవ్రాసివారికి. అది పునఃప్రతిష్ఠలకు కొంతకలిగించునటుల వ్రాయబడియుండినందున ప్రచురింపబడజాలదని యా హిందూప్రతికవా రభిప్రాయమొనగిరి. కాని పింట్లోగారు దానినో, దానితోలు లేఖనో, మునిసిపలు న్యూస్ ఆఫ్ఫిసర్లతో ప్రచురింపించెను. అందులో “ఈతనికి వైద్యకాస్త్రమునందు తర్కకాస్త్రములొకన్న నెక్కువజ్ఞానము లేనియెడల, నీతడు మంగలవృత్తి ననందించుట మే”లని దాక్షిణ్య గారిని గురించి వ్రాయబడియుండెను. ఇది వారికి పరువు నష్టమును కలిగించగల యంతటిదిగాన, దీనివిషయమై దాక్షిణ్యగారు పింట్లో గారికిని, “మునిసిపలున్యూస్” ఎంటరుగారికిని లేఖలువ్రాసిరి. ఎడిటరుగారు జవాబువ్రాసిరిగాని, పింట్లోగారు వ్రాయలేదు. దాక్షిణ్యగారు దావా తెచ్చిరి. విచారణజరుగుచున్నది.

కేదారీపురం నివాసియును నూర్మహమ్మద్ అనువాడు ఈనెల తేదీ రాత్రి మదరాసు హాస్టలులో ఉంటూ అనువాదంలో పనిచేయుచుండగా, కూడ పనిచేయుచుండినవారిలో కొందరు వానిని సమద్రములో పడద్రోసి చంపిరి. ఇందుకై ట్టెలిగ్రాం, గోపాలకృష్ణ, మధురై యనునామముల వార్తా పత్రికలు బడియున్నాయి.

విలేఖకులకు ప్రకటన.

తెజవాడపురవాసి:—సంతకములేదు.
చిత్రా శంకరదీక్షకులుగారు :—ని. అప్పయ్యకాశ్రీ గారు, యాత్రీకుడు; ప్రకటింపలేదంటుంటు చింతింపచున్నాము.
జోనుగల-కెంకటరత్నంగారు; పెద్దపకని:—ప్రకటింపబడజాలవు.

సంపాదకుడు.

వృత్తాంత లేఖలు.

ఆత్మకూరు వార్తలు.

వాతావరణ స్థితి.

ఆత్మకూరు దిశంబరు 7:— వారమురోజుల క్రిందట మబ్బులుగ్రమ్మి ఆత్మకూరునుజేసి రెట్టమున నున్నటుల తుమార దృష్టితో కన్నాలనరు యుడిచి నేటివరకు వర్షము విశ్రాంతి నొకొనుచున్నది. చలిమాత్రము దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్నది. మొవారము పండుగ.

ప్రతివత్సరము మొవారముపండుగ సందర్భమున మహావృద్ధియులతో కడులేర్పడి గలభాలు జరిగింపచూ కేవలము పండుగ పండుగ నెరవేర్చిన నుడువుల కంతయు సమ్మాదము కలుగుచున్నది.
గ్రామపారిశుధ్యము.
ఈ విషయమునం దింకను మాపట్టణము వెనుకబడి నున్నది. మాపురదక్షిణ దిగాగమందు సంధ్యకేపు అను మాంతరముగల అనకట్ట కాలవయొద్దను ఆశాలగోపాలము

నలమల విస్తృతములు గావించుచు సర్వాసహ్యకరము జేయుచున్నాడు. స్నానపాన సంధ్యావందనాదులకు యోగ్యమగు నీకాలువగట్టున నిట్టి యవశిష్టభూతగావించి సంధ్యకేపును వంధ్య కేపు జేయుచున్నందు కంతయు శోచనీయమగుచున్నది. రక్షక కాఫోద్యోగియులు మాయందు కనికరముంచి శ్రద్ధతీసికొని తగునడపు గలుగజేసి పుణ్యము గట్టుకొందురని విశ్వసించుచున్నారము.

లోకల్పండు రోడ్డు

జగన్నాథకేటేటకు తిప్పమిడుకబోవురోడ్డు మర మ్మతు జరిగినందుకు సంతసమేగాని రోడ్డు వల్లగించి పలుగు రాళ్లు బోసి మరుము పరచినారు. అందుచే నీళ్లు చల్లిచి మిక్కిల వేసిన పాపమున బోలేదు. రాళ్లు గ్రుచ్చుకొని మేము పడుబాధ పరమాత్ముని కరుక.

నందిగ్రామవార్తలు.

(ఒక పురవాసి.)

దొరతనమువారికి విన్నపము.

మా గ్రామమున గుమారు, మాసము పరువైదు రోజుల నుండి, పురవాసులందఱు, కలరాదాని చెప్పటకు పిలువేదు గాని, తత్తుల్యమగు నొకవ్యాధిచే బాధపడుచున్నాము. ఈ వ్యాధి జహు చిత్రముగానున్నది. ఇది నుమారు జనులందఱును నచ్చి, పీడించుచున్నది. మెట్టమెడట నజ్జమువలె నెక వికచనము లగుటయు, తరువాత, కడుపులో నొప్పి పుట్టుటయు, కలుగును. మరియొక సమయమందు కడుపుబ్బుటయు, ఆకలిలేకపోవుటయు, తక్కియును. ప్రతివారము, ఒకరినొకరు కలిసికొన్నప్పుడు, దానిని గురించి, “మా యింటిలోను ఇదే నండి, దీనిబాధ మహా యెక్కువగానున్నదని, పోయినట్లుంటుందేగాని పోవడం కనపడదని” అంటు ముచ్చటించెడి వారలే. ఇచ్చట స్కూలులో చదువున్న బాలర సంరక్షకాధ్యక్షులైన ముసలమ్మలు, పిల్లలక్కడ అజ్ఞము, భర్తము సంభవించునో యను భయముచే స్కూలు పరీక్షల విషయమున, నెలవుల విషయమున, బాలరకంటె నెక్కుడు ఆకురతతో నెదురుమాచుచున్నారు. ఇట్టి స్థితి యందు మా లోకలో ఘండు భర్తాస్పృహగూడ, ఇప్పటికి నుమారు వాల్లమాసములనుండి మూయబడియున్నది. ఇచ్చట హాస్పిటలు అస్థిమెంటు గానైన, ఫలే మహమ్మదు సాహెబు గారు, యీ వాల్లమాసములనుండి, యిచ్చటకు పమిషమున నున్న, ఇగ్గయ్యపేటలో నున్నారు. వారచ్చటకు నుమారు వాల్లమాసములకందటను, ఆ పురవాసులు మహాజను దాఖలు చేసికొనగా, కలరా దూర్జిత్యమై వెళ్లి నారు. ఇప్పటికిని తిరిగి రాలేదు. ఊరిలో నొకరిద్దరు నేటిపు వైద్యులు తక్కి వేరెవ్వరును లేరు. నందిగ్రామ వాస్తవ్యులు, బాధపడి పడి, తుదకు దాక్షిణ్యగారి నిచ్చటకు రప్పించ నొక మహాజను దాఖలుచేసిరి. వారిని రప్పించు కొను భారము గ్రామము లది. వారు సర్కారుకు దోహ్దగ్గులు. ఎచ్చటనుండుదన్న నిచ్చటనే యుండవలెను. ఎట్లైనను ప్రజమాత్రము ఒహుయిబ్బంది పడుచున్నారు. కాబట్టిదానిని దొరతనమువారే దయాద్రోహియై ప్రజలనట్టియొక్కట్టులనుండి రక్షింపవలయు వేమచున్నాము.

శ్రీకృష్ణమ క్షయ్య.

ఈక్షయ్యను కొద్దికాలముక్రిందటనే యిచ్చట స్థాపించి యుండిన ఒకరు, తమప్రతికారు ఖమునె, ప్రజలకు తెలియజేసియుండిరి. దీనికి ప్రభుధమున ఒక టెన్ని నుకొద్దును, ఒక పేరుమింటను కొద్దును స్థాపించిరియివ్రాసిరి. అయితే ఆకార్యులను స్థాపించిన స్థలము దొరతనమువారిది. దానియందు అప్పుడప్పుడు, మహమ్మదీయులు తమ పండుగసమయములందు నమాజుపూజోపుచుండు వాడుక గలదు. ఆస్థలమునకై వారు పూర్వమేపిటివను దాఖలుచేసిరట. దరిమిలాను, ఈక్షయ్య నెక్కితెలియును, తన నెద్దమనమ్యజను, వల్లీ, మాతేటు దీని జనలో ఆసీనుగానైన హక్యేదోరవారిని, అడుగగా, శ్రీవారు దానిని వాడుకొనడమిచ్చిరి. కొద్దిరోజులలో ఉత్తరపురపు ననియు నమ్మియుంటిమి. ఇటీవల యీసంగతి మహమ్మదీయులకు తెలిసి, ఆస్థలమునకు తాముయంతకముందే పిటివను దాఖలుచేసితిమని శ్రీవారికి మనవిచేసికొనిరి. అంతట హక్యేదోరవారు వెళ్లిపోయి స్థాపించిహోము దొరవాసులచ్చిరి. పీరు ఈతగువులు చూచి, యెవ్వరిని యిచ్చుటలేదనిచెప్పి, ప్రస్తుతము ఆస్థలమును వాడుకొనుచున్న రిక్రేషన్వక్లయ్య మెంబర్లు దానిని భూచేయవలసినదని కోరిరి. ఇప్పుడు రిక్రేషన్వక్లయ్యవారు, వేరేవాగానుకొని అందు తప్పుకొట్టుటను స్థాపించుకొనటకు ఆలోచించుకొనుచున్నారు.

జూబులు.

I భీమవరం జూబు.

అయ్యో, భీమవరం తాలూకాన భీమవరము ముఖ్యస్థానము. ఇందన్న కథములయిన కళేరిలను ఉన్నవి. ఇచ్చట ఏదవ భరగతివరకు సాతకాల మాత్రముగలదు. సాధారణముగా యీమట్టుపట్ట తాలూకాలయందు హైస్కూలున్నది గాని మాతాలూకాయందు మాత్రము హైస్కూలులేకపోవుట అన్ని భూమణములను ధరించిన శ్రీ తిలకముదిద్దర యెడల ఎట్లుండునో యట్టి తీరుననేయున్నది. మాతాలూకా ప్రజలకొంత మంది యందు నడయమై ప్రయత్నించిరి గాని యంతవరకు హైస్కూలును పెట్టుటకు అనకాశము చిక్కకయిందెను. ఇట్టి ప్రయత్నముచేయుటకు చాల భనముగావలసియుండుటచే ఎవరును శ్రద్ధవహించియుండక పోవుటయు, తటస్థించియుండెను. ఇట్టి తరుణమందు దినరెండున్యూడార్ ఫరు దొరవారు యీలోపమును పూర్తిచేయదలంచి విద్యార్థులయొక్క యొక్కట్టును తాచి, దయాద్రోహియై మాగ్రామమున హైస్కూలునకు పునాదిగా 14-7-1914 న. తేదీని ఒక లోయరు సెకం డరీ స్కూలును స్థాపించిరి. అందు ప్రస్తుత మయదవందల మంది విద్యార్థులున్నారు కాని కొందరు విద్యార్థులయొక్క తల్లిదండ్రులకును విద్యార్థులకును దర్శనప్రసాదము లేకపోయితి. బాస్కలవలె త్రొక్కుచున్నారు. అయినను ఇచ్చట వాలుగన ఫారము (fourth form) జనవరినెలలో స్థిరముగ స్థాపింపదలచుచున్న మహారాజరాజశ్రీ న్యూడార్ ఫరు దొరవారికి ఆయురారోగ్య, విశ్వరూపి సంపదలను ఆభివృద్ధి చేయుటకు అనేకరీతుల భగవంతునివివదనము లర్పించుచున్నాను.

భీమవరపు పురవాసి.

II కావలికట్టలు.

అయ్యో, “కావలికట్టలు”ను కిర్లీ క్రింద తమప్రతియందుకొన్ని వ్యాసములు శిఖలుప్రచురింపబడినవిగదా. అందుకావలియందు కొన్ని కుటుంబములవారు శ్రీపునర్వివాహపక్షమునను, ఇతరులు పూర్వాచారపక్షమునను, వాదములుచేసి రెండుభాగములై, గ్రామగ్రామమునందును కట్టలు, మహాదములు, విరోధములు, ఏర్పడునట్లుచేసిరి. కాని మనసంస్కారముల కార్య సాఫల్యము కొంతయైనను చేసినట్లు గానబడెను. సంఘమును సంస్కరింప గోరువారు అదినుండియు పట్టుదలతో పని జేయుచు, తమప్రయత్నములను వాదములతోను, కట్టలతోను అంశ్యమొందసేయక కార్యకూరులై, తాముపూనిన కార్యము నందు కృతార్థులగుటయేగాక దేశసేవయు కొంతకార్య రూప మునజేసి తమపట్టుదలను దేశసేవా నిరతియు కొంతకొంత లోకమునకు వెల్లడిచేయుట ఆవశ్యకము. కేవలము కట్టలతోను వాదములతోను ప్రయోజనము లేదనియెరింగి, వారు(గంస్కారులు) శ్రీపునర్వివాహములను పదింటిని చేయించవలయును. ఆవాద శరణాయములను స్థాపించవలయును. శ్రీ విద్యాకాలల వృద్ధి జేయవలెను. తాము చేయుదానిని కార్య రూపముగ జేసినయెడల తమ సంస్కారము నభివృద్ధి జేయుట యేగాక దేశమునకు మహాపకారము చేసిన వారగుదురు.

కనిగిరి గ్రామమునందు నవంబరు నెల మధ్యమందు శ్రీ రామచంద్ర తక్తజన సమాజమును పేటకు భజన మందిర మొకటి స్థాపింపబడినది. ఇందు ప్రతివారమును భగవద్భజన జరుగునూ 4 పీర్ల పండుగ నెద్ద సరిగ్గురొజు భజనజేయవలసిన రోజుయెను. మా గ్రామపు తహశీలుదారుగారు భజనజేయగూడదని సమాచారమును బంపిరి. అంతట మందిరపు స్థాపకులు వారి యొద్దకుపోయి, రాత్రి పదిగంటలకు ముగియు భజనమును అపరాహ్ణము రి ఘంటలకు నూరేగింపబడు పీర్ల కును సంబంధము లేదనియు, భజన మందిరములోపల గాని, బయట జేయబడదనియు, ఉదయమునుండి చేయబడిన యేర్పాటులకు భంగము గలుగుననియు, ఎన్నో విధముల వేడుకొన్నను తహశీలుదారు వారు వై వాదముల నన్నిటిని గోడకు తప్పకొనడని, వాడు భజన లేవండ జేసిరి. రామస్వామి దేవాలయము చుట్టు కటకటాణు కట్టించి లోగా నుండు గంటను దారముతో కట్టి భద్రపరిచిరి. ఏ ఉత్తరపునకును లోబడుచుండెడి హిందవుల కీటు ఆకాధంకము గల్గించి వారి మనముల కంకట పరచుట గరికారు.

“కనిగిరివాసి”

ఆంధ్రవత్తిక.

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 12వ తేది

శనివారము.

గ్రామమునసబు కోర్టులు.

1913 వ సంవత్సరము మన రాజధానిలోని గ్రామమునసబు కోర్టులలో జరిగిన సివిల్ వ్యాజ్యముల విచారణకు సంబంధించిన రిపోర్టుచదువుట కావ్యాయ మానముగానున్నది. విషయములు విశేషవ్యాప్తిగలవయి గమనింప దగియున్నవి. కడచిన సంవత్సరము మన గ్రామమునసబు కోర్టులలో విచారణకు వచ్చిన కేసుల సంఖ్య 111, 958. 1912 లో 112, 100. 1912 కంటె 1913 లోని సంఖ్య తక్కువయే యైనను 1907-1911 వరకుగల ఐదు సంవత్సరముల దామాషాహి తీసికొనినచో (102, 900) కడచిన సంవత్సరము కేసులంత తక్కువయైనవని చింతింప వలసిన యవసరముండదు. గ్రామమునసబు లొంటరిగా కూర్చొని కేసులు విచారించినను వారధ్యక్షులుగ బెంచికోర్టుల మూలమున విచారించినను రు 20 లకు పైబడు మొత్తములను విచారించుటకు ఇంక పక్షములవారును నెప్పు కొనిన నేతప్ప వీలులేదు. అందుచే కడచిన పది సంవత్సరములలో రు 50 రు. 100, రు. 500 ల మొత్తముల వరకును తీర్మానమయిన కేసులుకూడ క్రమక్రమముగా హెచ్చియుండుట గ్రామమునసబు కోర్టుల పట్ల ప్రజలకు విశ్వాసు పెరుగుచున్నదనటకు నిదర్శనమయి యున్నది. బెంచికోర్టుల పద్ధతి 1913 లో క్రొత్తగా పదునొకండు ప్రదేశములలో నెలకొల్పబడినది కానియిప్పటి కేవలద్దతి ఏమాత్రము విజయమునంది నదియు జెప్పరాదని ప్రభుత్వము వారభిప్రాయ పడుచున్నారు. రెండు విధములగు గ్రామమునసబు కోర్టుల విషయము గూడ మొత్తముగా నాలోచించిన యెడల ఫలప్రదమగు చున్నట్లు కానుపించు చున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ విమర్శలో చెప్పరీతిని గ్రామమునసబు కోర్టుల బీజమును 1814వ సం॥రము నందు నియమింపబడిన న్యాయవిషయకమగుకమిషనులో సర్వోధామయ మనోగారు పరిశ్రమచేసి, వైచిరి. 1816 వ సంవత్సరపు నాల్గవ రెగుల్యేషనును బట్టి యే 1889వ సంవత్సరపు గ్రామ మునసబుకోర్టుల చట్ట మేర్పడియెను. కడచిన ముప్పది సంవత్సరముల తక్కులను విమర్శించినచో పదిరూపాయలకు లోబడిన మొత్తములకు సంబంధించిన కేసులలో విశేషభాగము 1913లో నూటికి 70 వంతులు ఈ కోర్టులలోనే తీర్మానమయ్యెననుట విశదముకాగలదు ఇదియే ఈ నగరమునకు బయటనుండు కోర్టులలో లేబడిన సివిల్ వ్యాజ్యముల సంఖ్యలో నాల్గవవంతు నియు తెలియుచున్నది. జిల్లా మునసబు కోర్టులో 20 రూపాయలకు లోబడిన వ్యాజ్యమువేసిన యెడల రు 5 లు నెలవగును. గ్రామమునసబు కోర్టులో ఆ నెలవుండదు. ఇది కారణముగా నీ గ్రామమునసబు కోర్టులు ఇంతకాలముగా మిక్కిలి యుపయోగకారవలన వనుటకు సందియములేదు. ప్రభుత్వమువారు వీని నింకను నుపయోగకరములు చేయుట కెన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. కలెక్టరు తప్పక యెల్లప్పుడు జ్ఞాపకముంచుకొని ప్రజల కీ గ్రామమునసబు కోర్టుల విషయము బోధింప వలసినదని మరిమరి హెచ్చరించుచున్నారు. కలెక్టరులనుండి ప్రతిసంవత్సరమును నీ విషయమునకు సంబంధించిన విషయములను వారిద్వారా తెప్పించి విమర్శించుచున్నారు. ఇంతవరకును సంతోషించుట యందరకును కర్తవ్యముకాని నేడు మాయెదుటనుండు రిపోర్టునువిప్పి ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా జిల్లాకలెక్టరులు వ్రాసిపంపిన రిపోర్టులను జదివించినచో నీ గ్రామమునసబు కోర్టులలో నెన్నిలోపములుండనదియు పద్ధతియేల విజృంభింపకుండు నదియుగోచరము కాకమానదు. 1913 వ సం॥మున కేసుల విచారణలో విజృంభణముచూప గలిగిన జిల్లా దక్షిణగార్హుడు. అచ్చట 1912 లో కంటె 1913 లో 1946 కేసులు ఎక్కువగా విచారించబడియెను. కలెక్టరు ఆజీజ్ దీన్ సాహెబు బహదూరు ఖాన్ బహదూరుగారు స్వయముగా నీకోర్టులకై హెయారా హెయారిగ పాటుపడి క్రింది యధికారులను తమతోనమానముగా నడిపించినందున నిష్కేళముగలిగినదని తెలియవచ్చుచున్నది. రెండవజిల్లా తిరునల్వేలి. అచ్చట 1912 కంటె 993 కేసులెక్కువ. కొలదిగానెక్కువలుగల జిల్లాలింకను కొన్నిగలవు అందులో తెలుగు జిల్లాలలో రెండు మాత్రము గోదావరి కడపలు కానవచ్చుచున్నవి. తక్కినతెలుగు జిల్లాలలో నందులో ముఖ్యముగా కృష్ణా గుంటూరులలో హీనసంఖ్యలే కానవచ్చుచున్నవి. ఇతరజిల్లాలయందుకూడ హీనసంఖ్యలే కానవగును. ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్లు కారణము లిచ్చినారు. నిస్సంశయముగా లోపములను కొందరువ్యాధయంగమరీతిని కనుపరచి దిద్దుటకు మార్గములను గూడ చూపినారు. మొదట గమనింపదగినది గ్రామమునసబు కోర్టులపై విశ్వాసము గ్రామమునసబుపై నాధారపడియుండుననుట. అందుచేత నభివృద్ధి సర్వస్థలములను సామాన్యముగాను సక్రమముగాను నుండక యొక్కొక్కడ మాత్ర మతిగా కనిపించుచున్నది. ఈవిషయమును బట్టిచూడ నెంతకాలము గ్రామమునసబు కోర్టునకు గ్రామమునసబు బాధారుడగుచున్నాడో అంతకాలమును మొత్తమమీద నభివృద్ధియనుమాట కర్థముండదని తీర్మానింప వలసియున్నది గ్రామమునసబు సాధారణముగా విజ్ఞానవంతుకు కాడనియు గ్రామకక్షలలో ఏదోయొకకక్షకు సామాన్యముగా చేరియుండునను ననుమానము ప్రజలకు కలదనియు అందుచేత గ్రామ మునసబు కోర్టులకు ప్రజలు పోవనొల్లరనియు ననేకులు కలెక్టరులు వ్రాయుచున్నారు. బెంచికోర్టులను గురించి వ్రాయుచోట గూడ జోర్డుస్టాండింగు ఆర్డరుల ననుసరించి గ్రామమునసబుదప్ప మరియెవ్వరును బెంచికోర్టున కధ్యక్షుడుగా నుండరానందున పైకారణమే బలవంతమగు చున్నదనియు దానితో గూడ గ్రామమునసబును తక్కిన సభ్యులును చేరునవకాశము లవసరమై మరియొక యసందర్భము వాటిలు చున్నదనియు నభిప్రాయ పడుచున్నారు ఇంతేకాక గ్రామ మునసబులను తీసివేయుట మార్పుల మున్నగునవి జరుగునప్పుడు మరియొకనికి తగిన అధికారము ప్రభుత్వము వారిచ్చువరకు కోర్ట్ జరుగదు. ఈ సంగతు లిట్లుండ నిప్పటి మునసబు కోర్టులకు కూడ రు 20 లకు లోబడిన కేసులను తీర్మానించు సాధికార ముండుటచేత మునసబుకోర్టులో వ్యవహారముజరుపుటయను గౌరవమునకయి కొందరును, లేనిపోనికర్పులు ప్రతివాది నెత్తినవైచి గోడుపెట్టింపమని కొందరును, దినదిన ప్రవర్ధమాన సంఖ్యాకు లగుచుండు స్వార్థపరన్యాయవాదుల ప్రేరేపణచే కొందరును, పెద్దకోర్టుల కెక్కుచున్నారు. ఇందులోను నిజములేదని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈకారణముల న్నటినిజట్టి కొందరు కలెక్టరులు రు 20 ల లోపలి కేసులు

గ్రామమునసబువద్దకే పోవలసినదనియు గ్రామమునసబు కోర్టులపై తనిఖీ యధికారమును నప్పీలు అధికారమును మునసబుల కుండవలసినదనియు గ్రామమునసబు కోర్టులకు సంబంధించిన విషయములు వివరముగా దేశభాషలలో ప్రచురింపించవలసినదనియు నూచించినారు. ఇట్లు నూచించిన వారిలోముఖ్యులు తిరుచనాపల్లి కలెక్టరుగారగు వై బట్టగారు. ఇట్లు నూచించినను వారే మరల గ్రామ మునసబుల యజ్ఞానస్థితి నాలోచించి కొని వారికిరువట రూపాయల వరకు నగు కేసులలో పూర్ణాధికారమిచ్చుట తగదని యభిప్రాయపడి వేరుమాగములను చింతించినారు. వారికి వెంటనే పరపతి సంఘములును పంచాయతులును జ్ఞాపకమునకు వచ్చినవి. కక్ష లొకవేళ గ్రామములలో నున్నను అట్టి గ్రామములను గొన్నిటిని నొక సర్వఫలప్రద కార్యము నొక్కింట జొప్పించి ఆయా గ్రామ వాసులనుండి ప్రతిభుల నేరి పంచాయతి యేర్పరచిన కక్షలు కూడ నదృశ్యమగుటకు మార్గ మేర్పడు ననుటకు కనుగొనినారు వారి సలహా మరీయొకటి యందుపై నుద్భవించినది. ఈసివిల్ వ్యాజ్యముల విషయమున గూడ కొన్నికొన్నిగ్రామముల నొక సాఘముగా జేర్చి, ఆ సంఘములకు పంచాయతులను నియమించినచో ఫలముగలుగు ననుచున్నారు. ఇది యెంతయు నామోదించ తగిన పద్ధతయనియే మాయభిప్రాయము ఇప్పుడున్న పద్ధతిని అనవసర నిర్బంధము పెట్టకుండ సాగనిచ్చుచు నీ పంచాయతులకుగూడ బునాది పద్ధతులను వారు నైతురేని నిజముగ మహాపకార మొనర్పినవారే యగుదురు.

మధ్యరంగమునుండి వచ్చినవార్తలలో రెండు మూడు విషయములు మిత్రమండలి వారికి కొంత విజయము కలుగుటను సూచించుచున్నవి. వీరు రూపును స్వాధీన పరచుకొని నారని యొకవార్తకలదు. అంటువర్షను మరల తీసికొన ప్రయత్నింతురనియు నాప్రయత్నముల నాపుటకు జర్మనీవారు క్రొత్తగా సైన్యముల నచ్చటికి చేర్చుచున్నారనియు నొకధ్వని వివవచ్చుచున్నది. శత్రువులనుండి మనసైన్యములు పట్టుకొనుభాగములు దినమును బహుస్వల్పములని తెలియుచుండ నేటి వార్తలలో మైళ్ళకొలది యనువిశేషము కలదు. ఇవి యన్నిటిని బట్టిచూడ మిత్రమండలి వారేదో కొంత ముందుపడివనిచేయు కాలమువచ్చినదను ఆశ యంకురించుచున్నది. ఫ్రెంచివైమానికులు మరల ప్రీబర్గ బేడనులపైకి పోయి బాంబులు పడునైదు వైచినచ్చినారు. సముద్రయద్ధమునందుకూడ మిత్రమండలికి ననుకూలములే కలుగుచున్నవి. డోవరు బందరు రెండుమారులు సమీపించి యొకజర్మను సముద్రాంతర్గామి విఫలమనోరథయై వెడలిపోయినదట! ఈవల దక్షిణ అమెరికా నావికా యద్ధమున తప్పించుకొని పోయిన రెండుయద్ధనావలలో నెక్కటియగు న్యూరెంబర్గ పట్టుపడి సముద్రగర్భముచేరినది. స్పెయియావారు విజయులై నట్లు ఆస్టియనులే యొప్పుకొనుచున్నారు. రుష్యాలో పయలకొకు దక్షిణము పడమరగా జర్మనులును క్రాకోకు దక్షిణమున విసిక్కుకావద్ద తామును రుష్యావారి బలములను మరల్చినట్లు ఆస్టియనులు చేప్పుకొనుచున్నారు. పయలకొ, ప్రాస్నిష్టు, కియకనో మండలములలో జర్మనులకు వ్యతిరేక ఫలము గలిగినదని రుష్యునువార్త యుద్ధోషించుచున్నది. ఇంకను కొంత పోరైన నేతప్ప నాప్రాంతపు విషయము నిర్ణయముగా దెలియదనుట విదితము.

బరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సు-జర్మనీయులు.

జర్మనీ పైనికులు.

అండను డిసెంబరు 10:—జర్మనీ పైనికులు ఎడతెగ వండ వచ్చిపోయియున్నది. డచ్చిపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. అంత్యర్థమును తిరిగి మిత్రమండలివారు పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని, కొద్దిరోజులలోనే రిజిలేషనుది కొత్త పైజులు పంపడచున్నారు.

ఫ్రాన్సు నౌకాయుద్ధము.

అండను డిసెంబరు 10:—అడ్మిరలు స్ట్రీగారిని పైనికో దొంగలను పైనికులు క్రొజ్జిరాజుగా రభించియుచు తంతి వార్తనందిరి. నౌకాదళమువారికి, కేటారిని మహావిజయమునకు నౌకాదళము వారిని, సముద్రములలో శత్రుయధనాకలు లేకుండ చేయగలిగిండుటకు అడ్మిరల్ స్ట్రీగారిని ఫ్రాన్సులోనున్న పైనియు లభించియున్నది. సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు తంతి వార్తనందిరి. క్రీటిషు అడ్మిరల్ స్ట్రీగారును పరాను నౌకాదళ కొద్దికాలముగూడ నిశ్చింతనపు తంతి వార్తనందిరి.

న్యూరెంబర్గుడ ముంచివేయబడినది.

డ్రెస్డెనుకొరకు వెనుకట.

అండను డిసెంబరు 10:— (రాత్రి 9.15) డిసెంబరు 8 వ తేదీని న్యూరెంబర్గుడ ముంచివేయబడినది. అడ్మిరలు స్ట్రీగారిని తెలియపరచిరిని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. డ్రెస్డెనుకొరకు మింకను వెనుకటచున్నారు.

రి గంటల పేపు ప్రధానయధముజరిగినది.

మొదటియధము రి గంటల పేపు మాత్రమేజరిగినది తరువాతి మరల స్వయంసహాయో మరల నితీకల 2 X ౦ టల పేపు పోయ జరిగినది. శత్రువుల చిన్న

బ చెప్పబడినది కేసును గురించిన విషయములు మజియెక చోట వివరింపబడి యున్నవి. నేరమును స్థాపించకయే కింది యిద్దరు మేజిస్ట్రేటులును ముద్దంపి శిక్షించిరి. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ భారమును, న్యాయవిచారణ కార్యమును విడదీయబడ కుండుటవలన, చిన్న యుద్వోగులు న్యాయవత్తిపైనును పరిత్యజించువారు కాని, ప్రభుత్వాధికార్లు వాదులైయుండి కేసులలో ప్రభుత్వ వత్తిమునకువిరుద్ధముగా తీర్పు చెప్పటకు భయపడుదురు. ఇట్టి సందర్భములలో హైకోర్టువారు కేసును కొట్టివేసి జుల్మానా, చెల్లింపబడి యున్న యెడల, ముజరాయిచ్చట కాజ్ఞాపించుట సంతోషకరమే కాని, యియన్యాయపు వ్యాజ్యమువలన ముద్దయి యిన్నికోర్టులలో పొందిన వ్యయ ప్రయాసములకు ప్రతికారమును చేయకుండుట మాత్రము శోచనీయము.

నాగపట్టణపు పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ అరుణాచల శాస్త్రి గారు “జగన్నిధ్యాత్వము” అను విషయమును గురించి యిదివరకొక యసంపూర్ణముగ నుపన్యాసమునిచ్చిరి. దానిని పూర్తి చేయుటకు శేపు ఆదివారమునాడు సభజరుపునల్లు నిశ్చయించబడినది. మొదటిభాగ ముపన్యాసము సంస్కృతమున జరిగినది. రెండవభాగము అరవమున జరుగగలది. ఈ మాచ్చేల కలిగినదో దురూహ్యము. మొదటిసభకు తగినంతమంది శ్రోతలు రా లేదని యర్థమగుచున్నది. సంస్కృత పన్యాసమున కనేకులు రాజాలరనుట సత్యమే యగును. కాని యిదియును ముచ్చటపడినది. ఇట్టి సమయమున నెన్నడునూ సమయమున కొంత చింత కలుగక పోదు. కొంతయరినమునాడే పత్రికలుబడినది. మరల న తయి సరిసహాయం చెప్పి చి వారు చెప్పినదానిని మరలయెడల గన కేలుగనా? నే వున్నట్లుండిన బంగారుమో?

యధపుక్రూసరులు చెల్లించెదరుగనున్నది. మన క్రూసరులను చిన్న క్రూసరులను వానిని తరుముచున్నది. అంగ్ల యుద్ధనావ లేవియును ముగిసిపోలేదు.

సామ్రాజ్యమునం దంతటను

అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రమునందును ప్రజల సంతోషించుట అండను డిసెంబరు 10:—అంగ్లనౌకావిజయమునకే సామ్రాజ్యవాదు లందరును సంతోషించుచున్నారు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు గూడ చాలనుత్సాహము కలిగి యున్నారు.

రాజప్రతినిధిగారికి తంతివార్త.

న్యూరెంబర్గు ముంచివేయబడినది.

ఫిల్లీ డిసెంబరు 11:—ఇండియామంత్రిగారు రాజప్రతినిధి గారి కిటుల తంతిపంపిరి. 8 వ డిసెంబరున న్యూరెంబర్గు ముంచివేయ బడినదానియను డ్రెస్డెనుకొరకుకును చున్నదని యును అడ్మిరలు స్ట్రీగారు మజియెకతంతి నందిరి అడ్మిరల్ స్ట్రీగారు తెలిపిరి. యధము రి గంటలకాలము కట్టిన మధ్యమధ్యదాగిపోవుచు వచ్చినయినను, రి గంటలగు గరిష్ట స్కాగ్గనహారస్తును, మరి 2 గంటలకు గాని నే నో యును మునిగినవాయను, అంగ్ల నౌకలేవియును మునగలేదనియును తెలియుచున్నది.

పరానుపత్రికలు

అండను డిసెంబరు 11:— అంగ్లేయు నౌకాదళము యొక్క అధిక్యము గురించి పరాను పత్రికలు మెచ్చుకొనుచున్నవి.

రువ్వనులసంతోషము.

అంగ్లేయులకు నౌకాయుద్ధములో జయము కలిగిండునకై షెల్ట్రాగాడులో జనులు సంతోషమును కనుబరచుచున్నారు. అర్జంటయను పత్రికలు సంతోషమును తెలిబుచ్చుచున్నవి.

అడ్మిరలు స్ట్రీగారు

అడ్మిరలు స్ట్రీగారు యధనావలను తిడికొని జయము చేసిన సంగతి రహస్యముగ నుంచ బడినది. బహిరంగము కా లేదు. నౌకాదళకార్యాలయములో పనిచేయుచున్నారనియే నలుగురు అనుకొనుచుండిరి. జ్యూనీవారి యధనావలు బనుటకు గాకుండగను, యాటునటు కదలకుండగను చేయబడినది కదా. కాని కొన్ని మాత్రము తప్పించుకొని తిరుగుచున్నది. వీనిలో యిటీవల జరిగిన నౌకా యుద్ధములో కొన్నిటిని అంగ్లేయులుముంచివేసిరి. డ్రెస్డెనుకొరకుకు తరుముచున్నారు. ఇది పట్టుకొనబడినయెడల నింకను తప్పించుకొని తిరుగుచున్న వానిలో కర్తనూహి, బ్రీమెన, ప్రింజు ఇటెలు, ఫ్రెడికు, క్రాక్స్రింజు విలియును అనువి మాత్రము మిగిలియుండును.

యుద్ధవిమానములు.

అండను-డిసెంబరు 10:— నిన్నటిరాత్రి బేడెనఫ్రీబర్గు పైని యుద్ధవిమానములు బాంబులనుజేసినవి. అవిమానముల పైని సేము ఫిరంగులతోక్క పెట్టినకాల్చితిమి. విమానములు జేసినబాంబులవలన ప్రమాదమేమియును కలుగలేదని జర్మను వాయువాద్యులు నిడుపుచున్నవి.

మిత్రమండలివారి పురోగమనము.

స్టాండర్సు యుద్ధము.

మిత్రమండలివారు రోలర్సునందు ప్రవేశించుట. ఆమెరడమ-డిసెంబరు 11:—మిత్రమండలివారు రోలర్సులో ప్రవేశించిరిని హెండ్స్బర్గ్ నునకు స్థాయినునుండి తంతిపచ్చినది.

దోచునౌకాశ్రయమును చొరవలెనని

జర్మనుబలాంత్రములు ప్రయత్నించుట అండను డిసెంబరు 11 —దోచు నౌకాశ్రయమునందలి ప్రజావాసులలోని ఫిరంగులు కొన్ని కాల్చుటచేత దోచు ప్రజలందఱును నశించిరి. జర్మనుబలాంత్రములు నౌకాశ్రయములో ప్రవేశించిరిని తిరుగుచున్న ప్రయత్నించిన సమయము 2 గంటలు కొరకు వేయబడినయెడల, తిరుగుచున్నదిగాని అట్టాకాలివా రవాహు ప్రకటించి యుండలేదు.

తరువాతి సంగతులు.

జర్మనీసముమెరైతులు దోచునౌకాశ్రయమును ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించి నప్పుడు ఫిరంగులుపెట్టికొట్టబడినది చెప్పబడినదికదా? దీనిని అధికారులు ప్రకటించుట లేదు. చాలపత్రికలు ఎవ్వో సంగతులను తెలియజేయుచున్నవి. కాని, వర్షములోను మంచుకట్టినప్పుడును ఉదయము రి గంటలకు జరిగినదని చెప్పుచున్నారు. ఇందువలన యాసంగతులు నమ్మకము కలిగించుటలేదు. రెండవమాడు సముమెరైనులకు దెబ్బలు తగిలి కొన్నిమునిగి పోయినవట.

పరాను యుద్ధమైనానికల సాహసకార్యములు.

అండను డిసెంబరు 11:— క్రీజర్లలో జయస్థులలోనున్న నేమనుమిదను పరానువెమానముల మరల 16 బాంబులను వేసిరి. శత్రువులు ఫిరంగులను విస్తారముగ కాల్చుచున్నను గూడ వీరు నిరపద్రవముగ మరలివచ్చిరి.

స్టాండర్సులో విషమస్థితి.

జర్మనుపైన్య సంచారము.

అండను డిసెంబరు 11:—పశ్చిమ స్టాండర్సునందలి ఫిల్లి గతులనుగూర్చి జర్మనులందఱునము నొడుచున్నారు. అచటి పైన్యమున గలిగిన నష్టమును పూర్తిచేయుటకు డ్రెస్డెనునుండి నిలువ పైన్యముల సంపుచున్నారు. ఉత్తర ఫ్రాన్సు దేశమున నుండినూడ స్టాండర్సుకు 7 వలమంది పైనికులను పంపి యున్నారు. మిత్రమండలివారు రాకమున్న తొర్రాటు తీల్చుటకు విడిచి పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని వలందు పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

అబర్డినుప్రభువుగారు అయిర్లందు

లార్డులెప్పసెంటు పనికిరాజీనామా నిచ్చుట

అబర్డిను నవంబరు 11:— కొన్ని రహస్యకారణముల వలన అబర్డిను ప్రభువుగారు అయిర్లందు లార్డు లెప్పసెంటు పనికి రాజీనామా నిచ్చిరి. ఈయన స్థానమున బారనువోయను బర్నూ గారు నియమింప బడిరిన కదంతిగలదు.

అయిర్లు గార్డుపటాలమునకు

కిరవరుగారు కర్నలుగ నియమింపబడుట

అండను డిసెంబరు 10:— క్రికేట్లకు గూర్చు ప్రభువుగారి స్థానమున కిరవరు ప్రభువుగారు అయిర్లుగార్డు పటాలమునకు కర్నలుగా నియమింపబడిరి.

భీమావిషాద

రుసుము తగ్గుట

అండను డిసెంబరు 11:— రుసుము సరకులకు భీమారుసుమును దొరకనమువారు 100కి 1 1/2 గినిలకు తగ్గించిరి.

నైన్యములో నష్టము

చనిపోయినవారు

అండను డిసెంబరు 10:— కెప్టెను జె. క్లీలియరు కెప్టెను. ఏ. కట్టెనకర్తు.

విదేశములలోని అంగ్ల దేశ భక్తసంఘమునకు

శ్రీబార్తి శత్రుత్వరిగా రిభ్యక్షులుగా నుండుట

అండను డిసెంబరు 11:— నెల్సన్ గారు మిల్టరు కన్స్టేబుల్ ఫులుమున్న గుప్తములులేర్పరిచినవిదేశాంగ దేశభక్త సంఘమునకు కభ్యక్షులుగానుండ బార్తి శత్రుత్వరిగా రంగీకరించిరి. విదేశములలోనున్న అంగ్లనౌకాదళమున కొకయధనాకను కట్టించి యుచితముగ నొసంగుటకు నూచింపబడినది.

అస్ట్రేలియా దేశము.

బ్రోకెనువారు అనుకొండ సమీపముననున్న గనులపైని జర్మనుల అధికారము.

మెల్బోర్ను డిసెంబరు 11:—జర్మనులు నాగరక ప్రపంచమునందలి నౌకాములనులన్ని కయందును విశేషముగ భయమును నిజేపించి పురుకుబడిని సంపాదించి గుత్తగాని యుండుటచే ఇతరులసంబంధమునవానిలో పోటీగావ్యాపారముచేయుటకై వీలులేకుండచున్నది. కాన అస్ట్రేలియా దేశపు పరిపాలకుడు కన్సడే సిద్ధపడిన వారిలో సింహభాగమును మరల జర్మనుల యెడలనే ముద్దాంతరము పోయవలెనని ఇంతిచ్చుపడి వ్యయపడి వస్తుపడిచేసిన యుద్ధములందు గలుగు విజయము పూర్తిగా నిష్ఫలమైనదని ప్రతీతిగలదని బ్రోకెనువారు గనులయందు జర్మనుల అధికారమునుగూర్చి అనుగబడిన ప్రశ్నకు సమాధానముగా అట్టారని జనరలుగారు నడిపిరి.

జమాదారు సమంధుభావ, సుబేదారులు బల్లవాధ.
సింగు హయబాలీభావ, జమాదారు ములుసింగు, సుబేదారు.

నాథసింగు, జమాదారులు రామసింగు మందరసింగు జమాదారు. దొలతసింగు నేటి. జమాదారు కమియసింగు రాంగు.

గాయములను చనిపోయిన వారు.
నువేదాను నేటి గాం.

గాయములు కలిగినవారు.

మేజరు. డబ్ల్యూ. ఏ. హేమిల్టన్, కెప్టెన్. ఆర్. జి. అయ్యర్. రెజిమెంటు కే. యి. హ్యూయీ; నువేదారు శివలాలు, జమాదారులు, గోవిందసింగు మిశ్రామహల్ అలీ, జమాదారు పాలాసింగు, జమాదారు మిశ్రాసింగు, నువేదారు శాంతసింగు, జమాదారు పీరాసింగు, నువేదారు లైన్సింగు. రావతు జమారుమేరుసింగు, డ్రైవ్రి జమాదారు లైన్తా, నువేదారు అమిరుఖాను

కనబడినవారు.

జమాదారు రామనూరతుమిక్కి, నువేదారు పద్మదోజరావా జమాదారుకులు బహదూరు గౌరంగ.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధ తంతివార్తలు

డిల్లీ డిసెంబరు 11:—హిందూదేశపు మంత్రగారినుండి రాజప్రతినిధిగారికి క్రింది సమాచారము వచ్చినది:—

నాకామధ్యము

పాకండు దీవులయొద్ద ఆంగ్లేయు నాకాదళమునకు జయము కలుగట చాల త్వరితముగ నున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికా యొక్క నవీ ఫిట్ ను ముద్రతీరము నందు, గంకర గోళము చేయుచున్న పాకాదళము, నీస్నాయను జర్మను యుద్ధనావికులనుండి చేయబడుట వలన అక్కడి యిస్లామి తీరదక్షిణ దక్షిణ ఆటాంటిక్ సముద్రములోనికి దీనిని పంపి అక్కడనుండి గందరగోళము చేయవలయునని జర్మనుల యాచనని లైపున ప్రతీక వ్రాయుచున్నది. పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

పరాసు అధికారులెట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— ప్రాన్సు బెలిజియము యుద్ధరంగములలో ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనిన స్థానములు బలపరచుకొనబడినవి. అగ్లోనునందలి నేనామఖయనందంతలకు పరాసు సేనలు ముందుకుపోయినవి.

ఆంగ్లేయులైతిక కార్యాలయము ప్రత్యక్షముగ జూచినవారొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జర్మనులు ముందుకు రావడం, ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనలు చేయుచున్నవి. ఇది చాల అభయము. బ్రిటిషువారికిని, ఫ్రెంచివారికిని మిత్రభావము అనుకూలముగ నున్నది.

రమ్మను లక్ష్యము వదిలిపెట్టుట.

డిసెంబరు 11 వ తేదీన రమ్మనులు లాడుపట్టణమును వదిలి వెళ్లి వెళ్లిరి. దీనిని గత రోజు వెళ్లిన పుషుదు రమ్మనులలో నొకరి కై ననున న్నము కలుగలేదు. జర్మనులు రమ్మనులమీద పడసని ధ్వంసపడిన నెనుకనే పట్టణమును వదిలి వెళ్లి వెళ్లిరి వార్తను ఈ కార్యభాగమునందు ప్రజా నెనుకర్త యుద్ధమునకు చున్నది. క్రాకోవదక్షిణముగ విలిజ్నాద్గర్ జరుగుచున్న యుద్ధము రమ్మనులకు అనుకూలముగ నేయున్నది. నోవా సాండియద్గర్ రమ్మను సేనలను చుట్టవేసిన జర్మను సైనికులకు చాలనష్టముకలిగినది. కొన్ని వారముల నుండి సర్వయాలో ముందుకుపోవుచున్న అస్త్రియను సైనికులను రమ్మనులమీదనుచున్నారు. వీరు చిందరగొందరయి నెనుకకు పోవుచున్నారు. చాలిముపట్టణమును సర్వయా సైనికులు తిరిగి పట్టుకొనినారు. సర్వయావారు చాలముచుసామానులను కూడ పట్టుకొనిరి.

దక్షిణాఫ్రికా తిరుగబాటు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వముమీద తిరుగబాటుచేసిన, బోయరు నాయకుడగు జేయర్స్ మహాదేవుని నడినిది చాటుచుండగా మునిగి చనిపోయెను

ప్రాగ్దేశములకాంతి.

జపానుపాగ్ మెంటులో మురియగు కాటోగారిట్లు ఉపన్యసింపిరి:— జర్మనీవారి యుద్ధముండి కయూమామను పట్టుకొని చీనావారికిచ్చి చేయబడునని అంత్యసందేశములో తెలియకచ్చినది. ప్రాగ్దేశములందు కాంతిని స్థాపించుటకుగాని జపాను వారిట్లుచేరిరి.

జర్మను ప్రకటన గారు

జర్మను ప్రకటనగారికి జబ్బుగనున్నదనియు, యుద్ధ వ్యవహారములను తెలుపు రిపోర్టులను, విడుదలైనవియు తెల్లిన నుండివచ్చిన వార్తలను తెలియచున్నది.

ఇండియా గెజెట్టు.

డిల్లీ డిసెంబరు 11:—బెలిజియము దొలతనువారు యుద్ధవిషయములో జరిగిన రాజకార్యసంబంధమును నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించిరి. ఇది పార్లమెంటు సభలకు అక్టోబరు 15-వ తేదీని నివేదించబడినది. ఈయుత్తర ప్రత్యుత్తరములు నిన్న ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటించబడినవి.

సార్వభౌమిక శాసనసభ.

డిల్లీ డిసెంబరు 11:—సార్వభౌమికశాసనసభ డిల్లీలో జనవరి 12 వతేదీన సమావేశమగునని ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటించబడినది.

కలకత్తా

కీర్తి శేషులగు డాక్టరు

న్యూనరుగారి ఆస్తి

కలకత్తా డిసెంబరు 11:—డాక్టరు న్యూనరుగారి ఆస్తిలో తనకు 5 వ భాగము రావలసియున్న దని వాల్తరు న్యూనరు. హార్టుగార్డుగారు హోమోల్టలో దావాచేసిరి. దాని పర్యవసానము తేలువరకునుగూడ ప్లారెమ్మ కాలియరు దొర సాని గారా ఆస్తిలో నేమియును కడపకుండు నట్లాజ్ఞాపించ వలెనని వాది వ్యాయము ర్మి చాదరి గారి యెదుట నేడు హోమోల్టలో ఆర్జీ పెట్టుకొనెను. డాక్టరు న్యూనరు గుట్టుముల వ్యాపారముచేయుచు జంతు చికిత్సాలయమున డాక్టరుగానుండెను ఆయన చనిపోవుకపు డు తన ఆస్తిసంతకు తనకుమార్తె యగు కల్లియరుదొరసానిగారికి వీలువ్రాసియచ్చెను. ఆమెగారి డాక్టరున్యూనరుగారికి మరణము గురు బిడ్డలుగలరు. వారిలో వాదియొకడు. తమతల్లి విశేషధన మిచ్చి పోయినదనియును దానితో నీవ్యాపారము జరుపబడుచుండెననియును వాదివాదన. ఈదావా 18 వ జనవరికి చాయిదా చేయబడినది.

ఒక మహమ్మదీయ వారపత్రిక.

ధనావతుకట్టుటకు ఉత్తరప్రయత్నములు.

కలకత్తా డిసెంబరు 11:—కలకత్తాలో ప్రకటించబడుచున్న 'మహమ్మద్' అను బంగారీమహమ్మదీయవార్తా పత్రికను 1800 రూపాయల ధరావతుచేయుటకై బంగారీ ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. దీనికి మోల్వీయమహమ్మదు అక్రముఖాను గారు సంపాదకులుగ నున్నారు.

యుద్ధసహాయ నిధి.

సామ్య అపహరించినందునకు శిక్ష.

కలకత్తా డిసెంబరు 12:—యుద్ధసహాయ నిధికిసామ్యును అపహరించినందునకై విల్లియముగాడ్ ప్రేతును దొరబారమ్మ రమ్మ మేజిస్ట్రేటుగారు తేసి డెప్పుండుగారివలన విచారించబడి నిన్న శిక్షించబడెను. నుద్దాయి కర్తరావా సామ్యుద్ధానికి కోకోధాకారిగను, గౌరవ కార్యదర్శిగను నియమించ బడెను. ఇతడు కమాలయిన సామ్యును బంగారీ బ్యాంకులో నిజున కేయటకు బంగారీ ఆటపండుములలో ఖర్చుచేసెను. నుద్దాయి నేరము నొప్పుకొనెను. నుద్దాయికి ఆరుమాసముల కఠినఖయిదు విధింపబడినది.

బర్మా.

మానసస్థపు దావా.

రంగూను. డిసెంబరు 11:—రంగూనులో వి. జి. ఏ. క్లబ్బులో సభ్యులుగావన్న జి. యల్. కొయిలోవాగారిని తొలగించినందుకాయన ఆ. వి. జి. సభ్యులువారి వలన జనరలు కెక్లబ్బీ హెచ్. బార్లనుగారివలనను 8500 రూపాయలు నష్టపరిసర మిప్పించవలెనని రంగూను చీఫ్మోజ్ట్రలో న్యాయమూర్తి యంగుగారి యెదుట దావాచేసెను. ఇత డ్రక్ మముగ తొలగింపబడిచాడా? మొదటి ప్రతివాది నష్టమొసంగుటకునష్టముగా బాధ్యుడగునాయను విషయములనున్యాయ సాసమువారు నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

సితిగతులలో భేదములేకుండుట.

లండను డిసెంబరు 11:—సితిగతులలో భేదమేమియును లేదని నిన్నరాత్రి పారిసులో నధికారులు ప్రకటించిరి. లండను డిసెంబరు 11:—పార్లమెంటుగరము. పరాసు అధికారు లిట్లుప్రకటించుచున్నారు:—మాసేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి. మేమాక్రమించుకొనిన స్థానములలో స్థిరపడుచున్నాము.

బ్రిటిషు కొలంబియాలోని భారతీయులు

లండను డిసెంబరు 11:—బ్రిటిషు కొలంబియాలోని భారతీయులు నేనునేర్పడి కామ యుద్ధములో ఆంగ్లేయులకు సహాయముచేయుటకై వచ్చెదమని తెలియజేయుచున్నారు. వీరిలోవాలంబుని హిందూదేశపు సైన్యములో పనిచేసి యున్నారు. ఈ గాండాలోని ఆయనగురు సంస్థానాధిపతులు, 5 వందలమందితో ఆంగ్లేయులకు సహాయముచేయుటకు రంగరంగమునకువెళ్లెదమని ఈ గాండాగవర్నరుగారిని అనుజ్ఞాపించిరి. కొలంబియను ఆఫీసరు తెలియజేయుచున్నారు. కామ ఇంగ్లండుకువెళ్లినప్పుడు ఆంగ్లేయు లాదరణభాగముతో చూచి రుచి వీరుచెప్పుచున్నారు. అందుచే వీరు ఆంగ్లేయప్రభుత్వమునకై పోరాడనున్నారు. వీరు సహాయముచేయుదమన్నందునకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చుట్టొసంగినది హోమ్లెగారు తెలియజేయుచు, ఈ గాండాను రక్షించుటకై వీరుసహాయము చేయుదురుగాకయుని నుడివిరి.

ఇటీవల జరిగినయుద్ధము.

స్వయముగామాచిన పరాసుదేశీయు అభిప్రాయము.

లండను డిసెంబరు 10:—ఇటీవలియుద్ధమున మన కింగ్ని దేశమునకును పాదాలి సైన్యమునకును అధికత్వముగలుగుటయేముఖ్య లక్షణముగా నున్నదని పారిసులో స్వయముగామాచిన పరాసుదేశీయు డొకడు నుడువుచున్నాడు.

శత్రువులఫిరంగుల నణచివేయుట.

మనఫిరంగులకు విశేషవత్స మేమియును లేకుండ మన వారు శత్రువులఫిరంగులను పెక్కుసార్లు ధ్వనింపకుండ చేయుటయేగాక వారి ఫిరంగులస్థానములను గూడ నాశనము చేసిరి.

పాదారుల ముంచినితి.

మనపాదారు లన్నిచోట్లను అభివృద్ధిని కనుపరచిరి.

ఫెరిమనుమందిరము ముట్టడి.

ఆఫ్రికాపటాలములోని 4 గురువాలంటీరులు ఫెరిమను మందిరమును ముట్టడించుట పాదాలి సైన్య విక్రమమునందు ప్రధానవిషయముగనున్నది. వారు ధ్వంసములన నేర్పడిన వరదలో మోకాట బంటినీటిలో నిలచిచచ్చునులతోపాటి జర్మనులు సైన్యసాహసములతో నెదిరించినను గూడ వారిసందట నాశనము చేయగలిగిరి.

జర్మిలనుతాకుట.

ఇచట జరిగిన సంగ్రామముగూడ ప్రశంసాస్పదమే. ఇచటను శత్రువులు పారిపోయి మరలకుండకముల నాక్రిమింపదలచి విఫలమైరి. వారు మరలమరలను వెబడిరిగారి అన్ని సాయమును తరిమివేయబడిరి. ఆక్రమింపబడిన ప్రదేశములలో మేము ఫిరంగులను అధికవృద్ధ్యముతో నిలుపగలియున్నాము.

కందకముగను పట్టుకొనుట.

మిత్రిమండలి సైనికులు కందకములను స్వాధీనముచేసుకొనుట చాల ప్రశంసనీయము. అన్ని యుద్ధములలోనుగూడ నీయుద్ధ మసమానమైనది.

హైందవ సైనికులకు పార్లమెంటుభవనములను చూపుట.

లండను డిసెంబరు 10:—నేడొక సైనికోర్కోస్ హైందవ సైనికులకు పార్లమెంటుమందిరములను వర్ణించిమాపించెను.

లెఫ్టినెంటు బ్రికేడరు జనరలు

లండను డిసెంబరు 11:—లెఫ్టినెంటు కర్నలు బార్ని బాక్రోగారు తాత్కాలికముగ బ్రికేడరు జనరలు పదవికి నియమింపబడిరి.

హాలండుదేశపు తాటస్యము

లండను డిసెంబరు 11:—హేగు-హాలండు దేశపు పార్లమెంటులో కోశాధికారమంత్రి యువస్వసిండుచునే డిల్లు తెలుపిచ్చిరి. మనదేశపు తటస్థభావమునకు భంగము కలిగి యుద్ధమునకు దిగవలసి వచ్చునని దొరకనమువారు భయపడుటకాదు. కాని వైద్యమున నుండుటకు వీలులేదు. అందుకు తగిన వైద్యమును, ద్రవ్యమును సమహర్చి యేమరకయుండుట అవసరము.

విమానరు బ్యాంకు మేనేజరు

లాహోరు డిసెంబరు 11:—విమానరు బ్యాంకు యిచ్ఛకు లిక్విడేషనులో నున్నది. దీనికి ఇదివరలో మేనేజరుగనుండిన పరమానందు అను నతడు విశ్వాసభూతముచేసినందునకును దొంగ లెక్కలు తయారుచేసినందునకును మల్తానులో విచారించబడుచున్నాడు.

రైలువే నోట్సు.

హిల్లగ్రావు డిసెంబరు 11:—అస్మిన్సెంటు ట్రాఫిక్ నూపరి పెండ్లెంటుగారిట్లు తెలిపారై సంపుచున్నారు:— శత్రు 12 వ తేదీనుండి సరాసరి ప్రయాణములు సాగును. మామూలుగ ప్రయాణికులును, సరకులును కూడ తీసికొనిపోవడును.

విద్యార్థుల క్లబ్బు:—బార్నిటవురు ఆదియప్పనానుక

డిసెంబరు 125 క్లబ్బు గృహముందు రేపాదివారము సాయం కాలము 4-30 గంటలకు నంది తిమ్మప్ప కవిత్వమును గురించి వి. కుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ప్రసంగించెదరు. డి. నీహారాచయ్య. బి. ఏ. వి. ఎ. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

రేపాదివారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు మైలాపూరు పి. ఎస్. హైస్కూలులో నాగపట్టణ వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ అరుణాచల శాస్త్రిగారు జగన్నిధ్యార్థ్యమును గురించి యాతమను ప్రసంగించెదరు. (ఇదితఱకు సంస్కృతములో నివిషయమును గురించి వీరు చేసిన యువస్వాసము యొక్క తరువాతిభాగములు డాటరును నుపన్యసింపబడును. పి. ఎస్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రహ్మశ్రీ పి. పంచాపకేశయ్య, ఎమ్.పి. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

శ్రీ గవర్నరుగారి వర్తమానము.

లాల్ మంచినీళ్ల వసతులు.

దెబాద. డిసెంబరు 10:— ఈ గ్రామమున నీ వసతులవలన పశువులకు నీరు లభించుటయే గాక నీటిలో పము లేకుండ సువృద్ధిగా బలముగూడనున్నది. మూడులక్షలకు పైగా నిండుకు వ్యయమైంది. దీనిలో ప్రభుత్వమువారు విరాళముగ 15½ వేలును, బడులుగా 12½ వేలును, నోసంగిరి. తక్కిన 29 వేలును పురపాలక సంఘమువారు ధరించిరి. 40వేల మందికి అను దిముగతు తలకు 15 గాలకుల నీరు వంతుక నిచ్చుటకు తగినట్టి వనరు లేరన్నదనుచున్నది. ఏర్పరచువట్టికి జనసంఖ్య 60 వేలు మాత్రమే యుండెను. కాని కనుకటి జనాభానుమలన నాలుగు 900 మంది హెచ్చుచున్నట్లు తేలికది. ఇది కట్టబడి నది మొదటివట్టికి 5 వేలుంది హెచ్చిరి. మరెయ్యి 5 సంవత్సరముల వాటికి 40 వేలును పూర్తియగుదురుగాని జనసంఖ్య వృద్ధియైనను ప్రభుత్వము యేర్పాటులకు మార్గం కల్పరలేకుండ నిరీక్షింప జనసంఖ్యను జటి మరొన్ని నూతులనుమాత్రము హెచ్చించిన సరిపోవుచుండును. ఇదివరకే అట్టి ఆనశ్శక్తికను కనిపెట్టి చెయ్యియగుదు మరొన్ని నూతులకేర్పాటులు చేయుటకు అధికారులకు ప్రాసీయన్నారు.

రైల్వే కృతకారము.

రైల్వే యావట్టణమునకు మధ్యగా వేయబడియున్నది. అందులో పశ్చిమభాగముననే జనసమృద్ధము హెచ్చుగానున్నది. అందునే మాధ్యమిక స్థితిగలవారందరము నివసించుచున్నారు. ఈ భాగమునకు తర్రపర్చి ముల యందు పర్యవేక్షణను దక్షిణమున కృష్ణానది యందు గలదు. పట్టణము విస్తరింపజేయుట యావశ్యకమని గనుకెట్లు బడినదిగాన నట్లు విస్తరింపజేయకలెనన రైల్వేకు తూర్పు భాగముననే చేయవలెనుగాని పశ్చిమమున నవకాశమేలేదు. కాన ప్రజలవాడిగ రైలువేయిదుగనే యొకభాగమునుండి మరి యొకభాగమున కేగుచున్నారు. ఇప్పుడట్టిదారులు మూడున్నది. ఆ తర్రపుకొనను విందివేటయొద్ద నొకటియును, మధ్యగా నొకటియును, దక్షిణమున నెట్టిరేయి నొకటియును, గలవు. దెబాద స్టేషను 3, 4 రైల్వేలకు మొగగన రైలుబండ్లు చేయుంబగ క్షణములకు లేరుగు చుండుటచే మధ్యమార్గముపయోగపడవలెనందున కొంతకాలమునుండి మూసివేయబడినది. దక్షిణపు దారిని ప్రతిదినమును 12 గంటలకాలముగా 22 వేల మంది జనులయొక్కయు 22 వందలబండ్లుయొక్కయు రాకపోకలు జరుగుచుండునని తెక్కవేసుబడినది. ఈలోగా 21 సార్లరైల్వేగుమ్మము మూయబడుచుండును. మొత్తము 1-40 నిమిషము లిట్లు పోవును. ఒక్కొక్క సారి సుమారు 200 బండ్లు నిలుకవలసి వచ్చుచుండును. కాన నిదట నొకవంతుక రైల్వేవైగా కట్టించు విషయమును గురించి పురపాలకసంఘమువారును రైల్వేవారును దొరతనము వారును చర్చించుచుండిరి. చివరకు 1912లో అంచనావేసు 2.75 లక్షలు కావలసియుండునని తేలికది. దీనిలో రైల్వేవారు 50 వేలు మాత్రమిచ్చెదమనిరి. తక్కిన భారమంతయును సంఘమువారి ప్రభుత్వమువారికహించవలెననిరి. వ్యయమధికమను కారణమున నీవిషయము కొంత కాలము విస్మరింపబడినది.

ఇప్పుడు రయిల్వేవారు రయిల్వే ఆవరణను పెంచుచున్నారు. ప్రేమ వికాలము చేయుచున్నారు. కాన సండులకు నుత్తరపు దారిని మూసివేసి ప్రేమదగ్గర నొకవంతుకను మనుష్యులు నడచిపోవుటకు మాత్రము వీలుగానుండుటలు కట్టెదమనుచున్నారు. ఇందులకు వెనుకటిచెయ్యక గారంకిరించుట చేత నిదరకే 3.4 లక్షలరూపాయలకు వ్యయము చేసియున్నారు. ఇప్పుడు మ్యూనిసిపలు వారాదారిని మూసివేయరాదట న్యాయముకాదని వారనచున్నారు. ఈ రయిల్వే యొక్కయు దాని కర్తవ్యంబోవు రి దారులయొక్కయు పాను శ్రీవారికి చూపించబడినది.

ప్రజలవాదము.

చెయ్యియగుదు శ్రీవారి కట్టు విన్నవించిరి. పట్టణమును పెంచట కవకాశము తూర్పుభాగముననే కలను. స్థలము లచటనే దొరకను ఫాక్టరీలుగూడ ఆభాగముననే కట్టబడును. ఇదివరకే ఉద్యోగులు పాశ్చాత్యులు మున్నగువారెగాక ప్రజలుగూడ గానుంది మాన్యుభావమునే నివసించుచున్నారు. ఈభాగమున చేడుకు తర్రపుదారియే చేరువైనది దీనిని మూసివేయరాదు. ఈదారి మూసివేయుటకు వెనుకటిచెయ్యి ర్మముగా రంకిరించెట్లు కార్యప్రామున నిదర్శనము లేవి

యును కనబడవు. నిజముగానట్లు మూసివేసినచో ప్రజలకు చాల నిబ్బందిగా నుండకపోదు. రాకపోకలకు వ్యయముగూడ నధికమగును. ప్రభుత్వము ఈదారినివెల్లినచో మైలు మాత్రమే దూరముగలదు. దీనిని మూసివేసినచో 8 మైళ్లు చుట్టు తిరిగి రావలసియుండును. ఇప్పుడు రైలువేయారు తమసదుపాయము కొరకు ఆవరణను పెంచుకొనుచున్నారు. కాన ప్రజలకవాడిగ నుపయోగించుచున్న దారిని వారు మూయదలచినట్లుడు దానికి సాధనాంతరముగ వంతుకను వారు వేయించుటకు బాధ్యులై యున్నారని చెయ్యియగుదు నడివిరి

శ్రీవారి యభిప్రాయము.

ప్రజల కిబ్బందికలగజేయరాదు. మరొన్ని లక్షలు వ్యయముగనుచి మాచిన ప్రజలీబ్బంది పడవలసివచ్చునని శ్రీవారు నడివిరి. అప్పటికేమియును వగలెకలేనగాని శ్రీవారా విషయము నంతయును స్పష్టముగ గమనించియుండుటచే తగిన యేర్పాటు చేయబడగలదు.

పురపాలక సంఘాద్యక్షుడు.

అధ్యక్షులకు నానకంతరావు గాగన్ని విషయముల యందును హెచ్చుగా శ్రద్ధపుచ్చుకొను చున్నారు. ఆయన ఆలోచించి నిర్మాపించుచున్న పద్ధతు లాచరణమునకు వచ్చినచో ప్రజలకు చాల పొకర్తము లేర్పడగలవు. అవి యన్నియు సానుకూలముగ సరికొన్ని వత్సరములు పట్టును. ఎటులైనను మానుకంతరావుగారు కార్యదీక్షితులని శ్రీవారు గూడ శ్లాఘించుట ప్రశంసనీయును.

అధికారుల సమావేశము

దెబాద డిసెంబరు 11:—నిన్నను రివిన్యూ కాఫో ద్యోగులతో శ్రీవారు కొంతవరకు ప్రసంగించిరి.

విందు.

నిన్న రాత్రి మావారి పెండింగు ఇంజనీరుగారు మ్యూజి యములో శ్రీవారికి విందుచేసిరి. 28 మందికి ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

స్వాగతి.

నేడదయమున శ్రీవారు మ్యూనిసిపలు కార్యస్థానమున్న రాజమార్గమున స్వాగతవేదలిరి.

బాలరు సమావేశము.

మ్యూనిసిపలు వారేర్పరచిన ప్రారంభ పాతకాలలో చదువు బాలరు నందరిని సమావేశముచేసి రాజమార్గమున కొకప్రక్కన వరుసగా నిలువబెట్టిరి నువేదారు మేజరు అబ్దుల్ సాహేబు బహద్దరుగారు రాబాలరును గమనించుచుండిరి. ప్రారంభపాతకాలలు 18 గలవు. వానిలో 4 రాత్రిపాతకాలలును, 14 దినపాతకాలలును గలవు. వీనిలో మహమ్మదీయపాతకాలలు రెను పంచమపాతకాలయొకటియును కలవు. వీనిలో మూడు పాతకాలలును తప్పకత్తినవనియుం దన్నిటిలోను యుచిత విధ్య యొపంగబడుచున్నది. ఆ మూటియందైనను జీతములు బహుస్వల్పముగ వుచ్చుకొనబడుచున్నవి.

మ్యూనిసిపలు కార్యస్థానము.

ఇచ్చట శ్రీవారికి వలయు సమాచారమును విన్నవించుట కధ్యక్షులను సాంఘికమును సమావేశమైరి.

విషయ హెచ్చులు.

శ్రీవారిపాతకాలలు తిలకించిరి. బాలరు దేహపరీక్షను మొనరించిరి. జయ జయ ధ్యానముల నొనరించిరి.

అట్టిగ్గున బాలికా పాతకాల

ఈ పాతకాలకు శ్రీవారు విచ్చేసిరి. అట్టిగ్గునగారు జిల్లాకలక్తరుగా నున్నప్పుడు అట్టిగ్గునను దొర సాని గారు మొదటిసారిపాతకాల నేర్పరచిరి. ఇది పెంటుపిసిసోదరి మణుల కప్పగించబడినది. వారిక అవాధకరణాలయమును భోజనవాస గృహమునుగూడ జరుపుచున్నారు. శ్రీవారచటికి వచ్చునకి బాలికలు బాలికాశ్రమములను పొడిరి. స్వాగత మొనరిరి. వ్రువగుచ్చుములను సమర్పించిరి, శ్రీవారు వారి నభినందించిరి.

హిందూ హెచ్చులు.

శ్రీవారిపాతకాల కేగిరి. ఇది 1910లో న నేర్పరచబడినది. దివానుబహదూరు వై, జానకిరమయ్యవంతులుగారు మున్నగు పరిపాలక సంఘము వాడను ప్రధానోపాధ్యాయుడగు వి. రామస్వామయ్యగారును శ్రీవారికి స్వాగతమొనరిరి. జానికి రామయ్యగారు పాతకాలాలవిషయములను క్లుప్తముగ విన్నవించిరి. శ్రీవారునుగూడ స్పష్ట ప్రసంగించిరి.

ప్రతినిధిసంఘము.

శ్రీవారు బంగళాకువిచ్చేసిన మిమ్మట వెతుక గోదావరి జిల్లాలో చేరియుండి ఇప్పుడుకృష్ణాజిల్లాలోచేర్పబడిన రికాలా కాలవారి ప్రతినిధులును శ్రీవారిని సందర్శించిరి.

దర్శనములు.

డి. వి. హనుమంతరావుగారికిని నర్సారావుకేట నివాసులగు వి. నుబ్బారావుగారికిని ముక్త్యాల కపిశేషరపురం బహిందారులకును వైలవరము పె బహిందారుగారికిని శ్రీవారు దర్శన మొనరిరి.

ప్రయాణము.

శ్రీవారు నిన్న రాత్రి దెబాదలో ప్రత్యేకపు బండిలో బయలుదేరినాదరము 7-80 గంటలకు చెన్నపురికిదయ చేసిరి.

Liquidation of Hindustan Bank.
Declares 1st Dividend of Four Annas.
LAHORE, December 11.
The Hindustan Bank now in liquidation, of which Doulat Rai, whose appeal against his conviction for false balance sheet etc, is pending before the Chief Court, as Managing Director, declared the first dividend of four annas in the rupee to the depositors and creditors, and Rai Domodar Das, Additional Judge, Multan, has also sanctioned 25 per cent remission to the contributions on condition of their paying calls within the specified time.

Proposal for a High Court at Lahore.
LAHORE, December 11.
The "Tribune" understands that the Government of India have accepted the proposal of the Punjab Government for a High Court at Lahore, and a despatch will shortly be sent to the India Office.

A New People's Bank.
It is understood that proposals are ready for the starting of a new People's Bank at Lahore although details are lacking.

Prosecution of a Bank Manager.
LAHORE, December 11.
A case under 409 and 477 Penal Code, Criminal Breach of Trust and falsification of accounts, is pending at Multan against Parmanand, the late Manager of the Peshwar Bank now in liquidation, who has been remanded in custody.

(REUTER.)
GENERAL.
American Army.

LONDON, December 10.
Washington:—The Secretary for War Mr. Garrison in his annual report urges immediate recruiting to bring the United States Army to its full strength. This will mean additional 25,000 Men and a thousand Officers. The report says that it is premature to attempt to draw an ultimate lesson from the war in Europe. It points out the difference between Militarism and adequate Military preparedness.

Fire at Edison & Co's Factory.
Loss of 5 Million Dollars.
LONDON, December 10.
NEW YORK:—A fire has destroyed almost the entire main plant of Messrs. Edison & Company at West Orange, New Jersey. The net loss is five Million Dollars.

American Navy Unprepared.
An Admiral's Confession.
LONDON, December 10.
WASHINGTON:—Rear Admiral Fletcher commanding the Atlantic Fleet admitted before the House of Representatives' Naval Committee that only one American Submarine was actually equipped and ready for battle. Others were laid up for alterations. He expressed the opinion that the Navy was not prepared to meet the greatest force which might conceivably be brought against it.

Memorandum.
On and after 11th December 14 the use of the following three commercial codes in addition to the four codes already authorised. (A. R. C. 5th edition, Scots tenth edition, Western Union, and Liebers). Will be allowed upon conditions and arrangements at present in force:—
(1) Bantleys complete phrase code except separate mining and oil supplements.
(2) Broomhalls imperial combination code except special Rubber Edition.
(3) Meyers Atlantic cotton code thirtyninth edition and the senders as at present should specify on the telegrams the code used by them.

H. Pitcher
For Supdt.
Madras Office.

UNITED PROVINCES.
Burying a One Month Old Baby.
Because of Teeth Sprouting up.

ALLAHABAD, December 11.
An interesting appeal has just been decided by Justices Chamier and Piggot at the Allahabad High Court. The case furnished an example of superstitious beliefs of the village folks in demons and Rakshasas. The accused were sentenced to transportation for life for having buried a one month old baby alive believing that the infant was demon because its teeth began to sprout at that early age. The accused contended that the child was dead when they buried it. Their Lordships allowed the appeal and set aside the conviction.

A Moslem Paper.
Deposit Wanted.
CALCUTTA, December 12.
Mohammad a Bengalee Mahomedan weekly of Calcutta edited by Moulvi Mohamed Akram Khan, has been called upon by the Bengal Government to deposit a security of rupees one thousand five hundred.

Godfrey Gets Six Months.
For Misappropriating Imperial Relief Fund.
CALCUTTA, December 12.
Mr. J. P. Drummond, Sub-Divisional Officer of Barrackpore, yesterday delivered judgment in case in which W. P. Godfrey, an employee of Kanchrapara Loco Office was charged with criminal misappropriation. The accused was elected treasurer of the local branch of Imperial Relief Fund. He received subscriptions to amount of Rs. 2389 and instead of depositing the money in the bank of Bengal he squandered away the whole amount at races in Calcutta. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to six months rigorous imprisonment.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(HUTER'S AGENCY)

GREAT BRITAIN.

Naval Victory off Falklands.

"Nuremberg" Also Sunk.

Search for "Dresden" Proceeding.

LONDON, December 10.—(9.5 P. M.)

The Press Bureau announces that Admiral Sturdee reports that the Nuremberg was also sunk on December 8th.

The search for Dresden is proceeding.

Main Action Lasts for Five Hours.

The main action lasted five hours with intervals. The "Scharnhorst" sank after 3 hours and the "Gineisenau" two hours later. The enemy's light cruisers were scattered and were chased by our cruisers and light cruisers.

No loss of any British ship is reported.

Rejoicings.

LONDON, December 10.

There have been rejoicings throughout the Empire over the British naval victory and much enthusiasm has been displayed in the United States.

Cable to the Viceroy.

DELHI, December 11.

The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State:—The Admiralty state that a further telegram has been received from Admiral Sturdee that the "Nuremberg" also was sunk on 8th December and that a search for the "Dresden" is still in progress. The action lasted for 5 hours with intervals. The "Scharnhorst" sank after 3 hours and the "Gineisenau" 2 hours later. No British vessel was lost.

The Falkland Engagement.

Admiral Sturdee congratulated

LONDON, December 10.

The King has telegraphed his congratulations to Admiral Sturdee. Officers and Men. Sir John French in a telegram says that the "Army in France warmly congratulates the navy on its brilliant victory and also the Admiralty on having practically swept the seas clear of the enemy.

The British Admiralty and French Ministry of Marine have also sent congratulatory Telegrams."

Allies Enthusiastic.

LONDON, December 11.

The French Press makes glowing comments on the brilliant assertion of the British Naval supremacy.

Petrograd is enthusiastic and Argentine papers are overjoyed.

The secret of Admiral Sturdee's departure was well kept. He was supposed to be at the Admiralty working as chief of the War Staff.

When the "Dresden" has been caught, only the "Karlsruhe," "Bremen," and two armed liners "Prinz Eitel Friedrich" and "Kronprinz Wilhelm" will remain at large.

ATTEMPTS BY GERMAN SUBMARINES.

To Enter Dover Harbour.

LONDON, December 11.

Excitement was caused at Dover yesterday morning by the firing of the battery on the breakwater of the Naval harbour. It is reported that German submarines twice attempted to enter the harbour and were repulsed but the Admiralty has no confirmation of the report.

LONDON, December 11.

There is no official confirmation of the affair reported at Dover. Various papers contain descriptions but they are unconvincing as the attack is said to have happened at five o'clock in the morning in rain and haze. The number of submarines said to have been hit and sunk varies from one to three.

Sir John Bonser.

LONDON, December 11.

The death is announced of Sir John Bonser.

(The deceased was once the Chief Justice of Ceylon and afterwards Member of the Judicial Committee of the Privy Council.)

The Earl of Aberdeen.

Resigns the Lord-Lieutenancy of Ireland.

LONDON, December 11.

The Earl of Aberdeen has resigned the Lord-Lieutenancy of Ireland for private reasons.

Baron Wimborne Succeeds Him.

It is rumoured that Baron Wimborne has succeeded him.

Colonel of Irish Guards.

LONDON, December 10.

Earl Kitchener has been appointed Colonel of the Irish Guards, in succession to the late Earl Roberts.

British General Staff.

New Appointments.

LONDON, December 11.

Lieutenant-General Sir J. Wolfe Murray has been appointed Chief of General Staff in succession to General Sir C. Douglas.

The "London Gazette" announces the appointments of many more Indian Army officers including that of Rissaf dar Khwaja Muhammed Khan Bahadur of Lumsden's guides to be Aide-de-Camp.

A Reduction in Rate of Insurance.

LONDON, December 11.

The Government rate of insurance on cargoes has been reduced to one and half guineas percent.

British Casualties.

Killed.

LONDON, December 10.

Captain J. Clothier, West Yorks. Captain A. Wardsworth, Middlesex.

Patriotic League of Oversea Britons.

King George to be Patron.

LONDON, December 11.

King George has consented to become the patron of the 'patriotic league of Britons overseas' originated by Lords Selbourne, Milner, Curzon, and other eminent personages. It is proposed that British residents in foreign countries shall contribute a gift of warship to the Admiralty.

A New Brigadier-General.

LONDON, December 10.

Lieut. Col. George Barrow has been appointed temporary Brigadier-General.

The Indian Troops.

Shown over Parliament Houses.

LONDON, December 10.

A party of Indian troops was to-day shown over the Houses of Parliament, an officer describing the buildings to them.

FRANCE.

A French Communique.

General Situation Unchanged.

LONDON, December 11.

An official communique published in Paris last night said that the general situation was unchanged.

Daring Raids by French Airmen.

French aviators again dropped sixteen bombs successfully on the station and aviation sheds at Freiburg and Buisson. In spite of lively cannonade they returned safely.

Paris Bulletin.

LONDON, December 11.

PARIS—An official communique says:—We continue to advance and are establishing ourselves on ground gained.

More Recruits Wanted.

LONDON, December 10.

German wireless reports that aeroplanes attacked Freiburg Baden last night. It says the aeroplanes were heavily fusiladed and that the enemy's bombs did no damage.

THE RECENT FIGHTING

French Eye-Witness's Review.

LONDON, December 10.

PARIS.—A French official eye-witness dealing with the latest period of fighting says:—The outstanding feature on the whole front is the ascendancy of our artillery as well as infantry.

Allies' Artillery Ascendancy.

Our guns, without suffering any grave damage, have frequently silenced and demolished the German batteries.

The Infantry's Goodwork.

Our infantry everywhere has made some progress.

TELEGRAMS.

Attack on Ferryman's House.

The most notable among infantry attacks was the assault on the ferryman's House by four hundred volunteers from the African battalions. They fought knee deep in water deluged with rain and annihilated the Germans, who were in a courageous and refused to surrender.

The Attack on Vermelles.

No less remarkable was the attack on Vermelles, where the enemy fled and vainly tried to entrench. They counter-attacked repeatedly but were always repulsed. We placed guns with great boldness in the advanced position.

The eye-witness especially praises the Allies' tenacity and courage in the capture of powerful trenches which are typical of operations everywhere on the front.

SERVIA

Servian Victory.

LONDON, December 11.

All indications point to Serbs having wrested a brilliant victory out of a dangerous and menacing position and having dealt a further crushing blow at Austrian military prestige. According to the "Times" correspondent the Austrian strategy was to surround Kragujevaty and then fall on Nash. The Serbs withdrew from Belgrade and concentrated on the Savobar front. They broke through the Austrian centre stormed and took Savobar and Majen mountains and got the enemy on the run. The Serbs are still pursuing the enemy with increasing vigour and success.

TURKEY.

The Persian Gulf Expedition.

Heavy Turkish Losses.

LONDON, December 11.

The Press Bureau says that our captures at Kurna were 1,100 prisoners, exclusive of the wounded, and nine guns.

RUSSIA.

The Evacuation of Lodz.

Russian General Staff's Plans.

ALLAHABAD, December 11.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The Russian evacuation of Lodz has redirected the attention to the previously known fact that the Russian General Staff had no wish to fight westward of the Vistula, believing that the Germans once fired across that river, would never return.

Warsaw was defended for political reasons only.

It is not yet known what changes the re-arrangement of the Russian line involves (Censored).

Russian Success Continues.

LONDON, December 11.

A Petrograd Communique says that there was no important change on the 11th instant. Isolated German attempts to take the offensive occasioned engagements in the districts of Ciechanow and Polesie and also in Piotrkow and other districts. Results were unfavourable to the Germans.

BELGIUM.

Fighting in Flanders.

Allies' Enter Roulers.

AMSTERDAM, December 11.

THE Stua's message to the "Händelsblad" says that the Allies have entered Roulers.

Critical Situation in Flanders.

Movement of German Troops.

LONDON, December 11.

The Dutch papers state that the Germans are anxious regarding the situation in Western Flanders and are repairing the losses from garrisons in Belgium. They have also sent thither seven thousand troops from the north of France and are preparing to abandon Thourout and Thielt before the advance of the Allies.

50,000 German Troops for Antwerp

LONDON, December 10.

The Dutch papers continue to report considerable movements of German troops. Fifty thousand fresh troops are expected shortly at Antwerp where it is thought the Allies will attempt to retake the city.

GERMANY.

The Kaiser's Health.

Considerable Improvement Reported.

AMSTERDAM, December 11.

An Official Berlin Communique says that the condition of Emperor William has considerably improved. The catarrh is relaxing and the temperature is normal.

TELEGRAMS.

AUSTRIA.

An Austrian Communique.

LONDON, December 11.
An Austrian Communique claims that the Austrians have driven the Russians from Wisliczka, south of Cracow. It states that Germans have repulsed renewed Russian attack southwest of Piotrkow.

Austrian Communique.

AMSTERDAM, December 11.
An Austrian communique admits that the Austrian forces have been unable to penetrate the strong Serbian forces and that the former have been compelled to retire in order to avoid a hostile counter-attack.

A Plucky Fight.

The late Governor of Bihar only surrendered after a plucky resistance.

Newspaper Congratulation.

LONDON, December 11.
The papers heartily congratulate India on the brilliant affair which resulted in the occupation of Kurm and point to the moral of the widespread influence of sea power which alone permitted the transport of substantial force to the head of the Persian Gulf.

THE COLONIES.

The Late General Beyer's Body.

JOHANNESBURG, December 11.
The body of General Beyer has been recovered.

Indians in British Columbia.

Offering to Raise a Company.

Uganda Chiefs Loyalty.

LONDON, December 11.
VANCOUVER.—The Indians of British Columbia are offering to raise a company for active service many members of which have served in the Indian Army. The Colonial Office announces that five Uganda Chiefs have appealed to the Governor of Uganda to be allowed to join the British Army in Europe with five hundred men. They say they were treated with much kindness when they visited England. Consequently they are anxious to fight for the Union Jack which they love to see flying over the greater part of Africa.

Mr. Harcourt has expressed the Imperial Government's appreciation and hopes that the Chiefs will help in the defence of Uganda.

HOLLAND.

No Fear of Invasion of Holland.

Caution Necessary.

LONDON, December 11.
THE HAGUE.—In the Second Chamber of States-General to-day the Minister of Finance said that the Government did not fear that their country would be involved in war but the danger had not yet passed and it was still necessary to be prepared both from a military and an economic point of view.

AUSTRALIA.

Australia and the War.

German Control Over Broken Hill Mines.

MELBOURNE, December 11.
Replying to a question in the House of Representatives respecting the German preponderating influence at Broken Hill mines the Attorney-General said that investigations showed beyond question that German capital and influence exercised monopoly over the civilised world's base metals so completely that it excluded effective competition. The war would have been waged in vain if, when the victory at a dreadful cost had been won, we were again compelled to pour into German lap the lion's share of wealth created by Australian enterprise and workmen.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 11.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated the 10th December:—

Naval Victory.

Victory in Falkland Islands caused a great satisfaction. The "Times" says:—The destruction of "Scharnhorst" and "Gneisenau" ends the menace in the Pacific coast of South America which the Germans hoped to transfer to South Atlantic.

Positions Strengthened.

A French communique reports that the positions won in the west have been organised and strengthened. There is progress all along the Argonne front.

TELEGRAMS.

Value of Arrest of German Advance.

An eye-witness in the British Headquarters emphasises the strategical value of the France-British arrest of the German advance and of the cordial relations between the French and the British, officially and socially.

Cause of Evacuation of Lodz.

The Russians officially state that Lodz was evacuated on the 5th December but they maintain that not one man was lost and the manoeuvre was undertaken only after the fact was well established that the German offensive was abandoned. There has been fighting northwest of Warsaw near Prazasnyez. The battle on 5th December south of east of Cracow near Wirtzka is developing favourably to the Russians and grave defeat was inflicted on the German enveloping force near Nova Sandey. The Russians are pursuing the Austrians who have advanced in Serbia during the past few weeks and sent them back in disorder and Valievo was retaken by the Serbians who also captured quantities of munitions of war.

Beyers Shot and Drowned.

The Boer rebel Beyers was shot and drowned while crossing the Ford.

Peace in the Orient.

Baron Kato, Minister of Foreign Affairs said in the Japanese Diet that the purpose of the ultimatum to Germany was to take Kiaochow from Germany and to restore peace in the Orient.

Kaiser's Illness.

Berlin reports state that the Kaiser is ill but hears military reports.

The "Gazette".

DELHI, December 11.
The following is published in the current issue of the "GAZETTE OF INDIA":—

HOME DEPARTMENT:—Description of Uniform to be worn by all Indian Police Officers is G-zetted.

LEGISLATIVE DEPARTMENT:—It is notified that the Legislative Council will meet at Delhi on the 12th January.

Diplomatic Correspondence.

DELHI, December 11.
A "GAZETTE OF INDIA EXTRAORDINARY" issued this evening contains diplomatic correspondence published by the Belgian Government which was presented to both Houses of Parliament on the 15th October.

Indian Troops at The Front.

List of Casualties.

DELHI, December 11.
The following are the names of officers in the 27th list of casualties reported from France and Belgium:—

Killed in Action.

15th Lancers, Jemadar Samand Khan; 9th Infantry, Subadars Bajpath Singh and Haji Ali Khan and Jemadars Muu Singh; 34th Pioneers, Subadar Natha Singh, Jemadars Ram Singh and Sundar Singh; 139th Garhwal Rifles, Jemadar Daulat Singh Nepi; 28th Gurkha Rifles, Jemadar Camir Singh Gurung.

Died of Wounds.

6th Jats, Subadar Neki Ram 2.

Wounded.

1st Connaught Rangers, Major W. A. Hamilton, Captain R. G. Eyre and Lieutenant J. E. Hume; 6th Jats, Subadar Shibal (previously shown as Jemadar); 9th Infantry, Jemadars Govind Singh and Mirza Mashlaq Ali; 34th Pioneers, Jemadar Pala Singh and Jemadar Mitsingh and Subadar Sant Singh; 37th Sikhs, Jemadar Hira Singh; 139th Garhwal Rifles, Subadar Baij Singh Rawat and Jemadar Sher Singh Khattri; 41st Dogras, Jemadar Bainta; 129th Baluchis, Subadar Amir Khan.

Missing.

89th Punjabis, Jemadar Ramsurat Misar; 28th Gurkha Rifles, Subadar Padamadhoj Rana and Jemadar Kul Bahadur Gurung.

A CORRECTION.

DELHI, December 11.
In a Delhi message of the 9th instant dealing with the Secretary of State's despatch to the Viceroy the Bulgarian Minister's statement must be read as follows:—"The Bulgarian Premier informed the Deputies that they could foresee no complication before spring to cause Bulgaria to abandon neutrality."

CALCUTTA.

THE LATE DR SPOONER HART'S ESTATE.

Application in Calcutta High Court.

CALCUTTA, December 11.
At the High Court to-day before Justice Chowdhury, an application was made on behalf of Walter Spooner Hart for an order restraining Mrs. Florence Collier from removing any portion of the estate left by the late Dr. Spooner Hart, pending the disposal of the suit brought by the applicant that he was entitled to one fifth share. Dr. Hart, the well-known Veterinary Surgeon and horse dealer, before his death made a will leaving all his property to his daughter Mrs. Collier. Besides her Dr. Hart had four children, the plaintiff being one of them. The plaintiff's case is that their mother left a considerable sum of money with which the business was started. The application stands adjourned till the hearing of the suit which comes on the 18th January.

TELEGRAMS.

Bengal Practitioners.

CALCUTTA, December 10.
Dr. S. P. Sarbadhikary, President, Bengal Medical Association, to-day received a despatch from the Director General I. M. S. in which there is a cordial appreciation of Bengali private practitioners who have been appointed to Lieutenancies in the I. M. S. New Lieutenants have passed through Delhi and Sir Pardee Lukie writes: "I went down to the station to see them and to wish them good luck. You will, I am sure, be glad to hear that both Surgeon-General Babbie and I were particularly struck by the smart and soldier like appearance of the Indian contingent. I have heard excellent reports of them from the Officer commanding the hospital."

BURMA.

The Railway Case.

RANGOON, December 11.
Justice Young has decided on preliminary issue of claim brought by S. Rva, Guard, Burma Railways (now on Assam Railway) for recovery of Rs. 5,000 as damages for alleged malicious prosecution. Inspector Pusey, Railway Police, charged the plaintiff with having aided and abetted a brakesman and a Railway policeman in cheating the Railway company for which offence he was discharged by the criminal court and the present action is the result. The defendants case was that Pusey was not a servant of the railway but of Government. The Judge found in evidence that Pusey was then a railway servant that the Railway Company appeared to have delayed a large portion of the expenses of the police, that the company could neither appoint, transfer or dismiss the Railway policeman who received his pay from the Government. Pusey acted throughout on his own initiative. If the company had in any way put Pusey in motion by charging plaintiff or directing his arrest the company might be responsible. Legally speaking the Railway Company seemed to have no control over the Police. The suit was dismissed but without costs.

Suit For Damages.

In Rangoon Chief Court.

RANGOON, December 11.
Justice Young is at present engaged in the Chief Court in hearing the suit J. F. Coelho Telegraphist, versus H. Bart, n, General Secretary, Indian Telegraphs Association, Ltd., and I. T. A. Club, Rangoon, in which the plaintiff claimed Rs. 3,500 damages for alleged expulsion from the Association and Club. The points for consideration by the Court are: Was plaintiff wrongfully expelled from the representative Committee of the Indian Telegraph Association, Rangoon Centre, and from the Indian Telegraph Association, Ltd., Was the first defendant personally liable, and what damages if any is plaintiff entitled to?

SOUTH INDIA.

Railway Notice.

HILL GROVE, December 11.
The Assistant Traffic Superintendent wires:—Through running will be resumed with ascending mail tomorrow the 12th instant and the usual passengers and goods services restored.

A Drowning Fatality.

CALCUTTA, December 11.
An unfortunate drowning fatality occurred here to-day at about 10 o'clock, the victim being William D'Gama, a Eurasian youth aged about 14, son of Mr. F. P. D'Gama, Head Clerk of Messrs. Pierce Leslie and Co. Ltd., Calcutta. The youth had been for a sea bath as usual along with some of his friends and swimming at some distance he seems to have lost control and been carried away by the waves. The body has not yet been recovered although some boats have been despatched in search of it.

PUNJAB.

Divisional Durbar at Sialkot.

Lieut. Governor's Speech.

Land Grants to Men in the Indian Army.

LAHORE, December 11.
At a Divisional Durbar held at Sialkot on Wednesday afternoon the Lieutenant-Governor announced the decision to set aside 178,000 acres on the Lower Bari Doab Canal as reward grants to officers and men in the Indian Army.

Attempts to Create Discontent.

After referring to various matters of local interest His Honour spoke some grave words of warning as to the maintenance of public order and security. "In some adjoining districts," said His Honour "efforts had been made and were being made to create discontent and arouse a feeling of insecurity. 'I am glad to believe,' said His Honour, 'that this movement had not arisen within the province, that it had been engineered by outsiders or by persons who, after long absence from the Punjab, have returned imbued with lawless and subversive ideas which they are foolish enough and criminal enough to attempt to propagate and put in practice, but whatever be their source and whatever their object the Government will not tolerate any action likely to disturb public order and will deal with all such attempts with all the means and all the rigour, which law, general or special, places at its disposal. We have our own questions to deal with in our own way, but we will not allow the situation to be further complicated by bomb from Bengal or revolver from America.' His Honour finally appealed for support and co-operation in repressing the elements of disorder. (Censored).

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిల్లలపాఠశాలలు

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జ్ఞానంతోను చేయబడినవి.
ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బాగాదు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పనికివచ్చును.
పైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0
తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ తలపాగలు, పైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
మనుష్యులకు అనేక రంగులలో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
పైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులలో ,, 6-0
బలమైన తలపాగపెట్టె జపానురంగు చేయబడినది. ,, 1-0
ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.
S. ISMAIL & SON.
Army, Volunteer, and Police Contractor,
67, Moor Street Madras.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లు, పోట్లు, పాలవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-8 వెల రూ. 0-1-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpil liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము డిప్లో 109, (ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.)
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

శ్రీరంగరాయవిజయము

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణదేవరాయని గురించి వారిలో కడపటిపురుషుడు శ్రీరంగరాయుని దేవతలకు కథానాయకుడు. కథాఅద్భుతము, రసవంతము. ప్రతి 15 అక్షరాల కి పుస్తకము నలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు 88 వరదా ముత్రియప్పక షిషి చెన్నపురి" అని ప్రాసిత పుస్తకము వడయగలరు. (8-11-14)

ప్రపంచ చరిత్ర.

(రెండు సంచికలు వెలువడినవి.)

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తెలిపబడుములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందావద్ధతి సత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

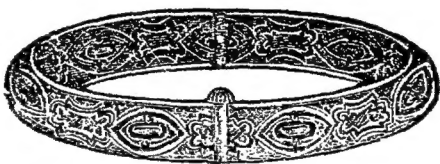
వలయువారు:-

గా. హరిసర్వోద్ధయరావు, ఎం. ఏ.,
చింతాడ్రపేట, వై.పా. అని వ్రాయుడు.

2-వన్నెగల (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

చంద్ర ప్రభా బంగారు గాజులు.

మతిమందివిధములగు బంగారుగలలు, వెండిగలలు, రాళ్లు చెక్కినగలలు, మున్నగునవి ఈ కింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును.

కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.

సదరక ఇండియా జూవలెరి

మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,

437, టంక సాలపీధి, సామకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

సర్వ జీవన్.

భాతుపుష్టిమందు అన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న గాత్ర పురుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావముకనపడును. నపుంస కత్తము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జగన్మోదయ దుష్టినియోగము చేత మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వము దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 నిధములగు మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సంజీవివంటి "సర్వజీవన్." ఇది శ్రీమం, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అంశిరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముదిమి నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును;
వెల టిన్న 1-క్వి 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ డి. యస్ నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16, కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లి క్లె. టి, మదరాసు.

విన్నపము

ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణము వలనను, ముద్దమువలన గలిగిన వ్యక్తానామువలనను దినపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతాభివృద్ధిని కలిగినందులకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రకాశమునకు శ్లోతజ్ఞులు. యుద్ధ మారంభమైన కాలము నుండి దిన వార్త పత్రికలకు చందాదారులు విశేషముగ జేరిరి. ఆ కాలమునందే పత్రికా కార్యాలయమును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహకులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన సునుభవము తక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజాడజాలరై. ఇట్టి విషయ సీత్యం దనుదినమును చేరెడి చందాదారులకు పత్రికనంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యములైన తొందరలవలన కొంతమంది చందాదారులకు పత్రిక క్రమముగ చేరకుండుటయును, సామ్మించిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవుటయు మొదలగు లోపములు పత్రికా కార్యాలయమునందు సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వాహకులు గ్రాహకుల మన్నితలను వేచుచున్నారు. ఈలోపములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో నిట్టిలోపములు తిరిగి సంభవించనట్టి యేర్పాటులు చేయబడును. కాన చందాదారులు దారస్వభావముతో నీస్వల్పకాలము సయితము లోపములను మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

తామర తైలము

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, నోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలను 2, 3 భేదములు గలవు. తీట, దురద, ఏనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు తాడపడినవారు దీనివలన తత్తె గామే సుఖమును పొందిరి. వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0

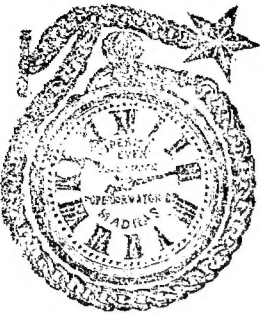
గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1 రు 0-8-0 వి. పి. 0-1-0
రక్తవిరేచనములు, బ క విరేచనములు, ఇకట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే పారిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. అమృతాంజనం డిప్లో నెం. 109, (ఫ్రేరి రోడ్డు బొంబాయి.)
6 & 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

20 కులముల డబ్బీ రు. 1-0-0.
ఇదిమిక్కిలి నీరవృద్ధి, భాతుపుష్టి, బలమును, కలిగించును, (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, శుక్లశ్లష్మము, అతిమాత్రమును ఖండించును, (3) రక్తమును శుభ్రపరిచి వృద్ధి, పొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యావనమును పూరించును. (5) ఆరోగ్యమును, సంతోషమును పొందగోరువారల కిదియే సమృద్ధుగు టానిక్, అని ఇచ్చిన యోగ్యతా ప్రతీతి లనేకములున్నవి. 2 పబ్బీలుచాలును, వెలమిగుల స్వల్పము. పాలనుగండ్డిలేవా రు:- రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది. సవా మేహము, మేహములు, కలు, పుండ్లు, జీల, పొట్టురాబట, యితరచర్మరోగములు, నోవ్వులు, రసదోషము, మలబద్ధము మొదలగువాట్లను + 7 1/2 ట్రో నిర్మూలముచేసి పరిశుద్ధుగు రక్తమునిచ్చి దేహ సమముల పోచ్చించును.
20 కు. డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)
ఘనసారచండిని:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు మొదలగు అంటు (క) రోగములను, మూత్రపుండుట (సావము) తక్షణమే మాన్పును. 2 డబ్బీలుచాలును, డబ్బీ రు 1-4-0,
మాకాల్ట్రాగు ఉచితము, వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
5 రూ. వెబడిన అర్జును రు 1-కి 0-2-0. కమిషన్ యిచ్చెక పి. కి. పి. అండు. కో. ఆయుర్వేదసహజం, పొందూరు, గం. బిల్లా.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యాల్ పాయింట్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3.0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము డబుల్ మోడ
మాకంపెని చేసిన ఎల్యూమినియా
తో ముద్రింపబడి యుండును.
ఇది చూచుట కందమై తలచిన
మును, డ్రస్ట్రీఫ్రంట్ ఆను గ్లాసు
దోమునగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. సెలైమాత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి ఆతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాత్రే తయారుచేయబడినది. కాని నెవరియొద్దను జిక్కుదు.
ఒక గొప్పదును తీయదునను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
లివి. చాల కాలము పనిచేయుటకై, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదివఱ
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనేకులు కొని పురిపించిరనిన, కేసుమాట తెందుకు ?
సుపీరియర్ బాన్ కంపెని, పోస్టువాట్సు నెం. 167, మద్రాస్

విన్నోదకరమును వినుగుచ్చుట్టింప నిదియునగు

తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సులక్ష్మదేవగిరిమణి— ఇందు శ్రీల మహేశ్వ
ర్యము చాపూర్వదిగులులు వర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0
యశోధర— ఇది దొకయాడుని తనమగని వెంగల యనురాగ
మునకై పడరానిపాట్లు పడి యున్న తస్థితికిచ్చును 0-12-0
మనోరమ— మగడు తనకేగి రాక్షసునిద్ద జిహ్మకొన తం
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంధ— అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితి
చ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సహోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలారాబతుకొక కోర్కెనికోడండ్రవలూకుము. —
ఆత్మలు కోర్కెవడ్రసు బాధించు విధములగునది. అ. 0-2-0
కలయు వాగు:— కర్ణాట్ బుక్ డిపో,
రి, వెంకటేశ్వరమ్మ, సామలకావరపేట, మదరాస్.
ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపయినను పంపుదుము.

స్టేన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్టూడెంట్ లో ఒకటి మొదలు అయిదవ
క్లాండ్ల వరకు చదువు చాటుకను, ఉపాధ్యాయులకును,
అయినను డిప్లొమను మిక్కిలి యోపయోగమైనది. ఇందు
కు చతుర్ముఖములు, త్రిభుజములు, ఘమాంతర చతుర్ముఖము
లు, విషమ చతుర్ముఖములు, ఏమనుకోని సమచతుర్ముఖములు,
పాపులములు, ఏమనుకోని ట్రెపాజియములు కనుగొనుట,
మాను కొలత మొదలగునవి, మాదిరిపెట్టెలు అభ్యాసములను
లభింపు. ఇట్టి పుస్తకము ఇంగ్లీషు తెలుగున చేసేలేదు.
ప్రతి ఉపాధ్యాయునియొక్క కష్టపడి యుండునది.
దీనిని ఎనిమిది లక్షణాలు.
ఒకడను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కలిపినను ఇయ్య
వలెను. భాగవత చంద్ర-చక్రవర్తి ప్రణీతము వెల రు. 0-8-0
లెయన వారలు ఈక్రింది అద్దెలకుగ్లాస్ తెప్పించుకొనవలెను
కృతా శోగయ్య టిచర్,
బోధి హౌస్, అమలాపురం.
గోదావరి జిల్లా.

జాతకసర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిషశాస్త్ర విషయమై ఆచార్యగోపాలము
మలభముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేయుద్రుంపించి
ప్రకటించబడినది. దీనివలన జాతకాముల విషయ
ములు మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవగును.
గ్రంథము భక్తసరిగిరితములమీద సుందరముగా
వర్ణనచేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్టే
జీగొనువాకే భరించువది. వి.పి.గా పంపించబడును.
వలయువారు:— (16-11-14)
మద్రాస్ శ్రీ రంగవల్లి వెంకటగోపాలరావు
రాధ కవిశేఖరపురం యెట్టేటుమాజూరు ఆఫీసు
సూజువీడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

మంచితరుణము.

కలవన రక్తులకును, యిండ్లుసరంబి అనగా బల్ల
కూర్పుచేయించుకొను వారికిని.

పాలవంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రముకాంకలవ
డిపోలో నిలవయన్న బండారు, మొగవేప తునకలు (4 గజ
ములుపొడవుగలిగి బల్లలు కోయించుకొనుటకు అనుసూలము
గాను గుండ్రగాను ఉన్నది) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెల
లో నిలవసరుకు వదలివేయగల తెలంపుతో మిగుల సరసముగా
యియ్యబడును గనుకవలయు వారలుకచ్చికొనుకొన్న గోరు
చున్నాను.

N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, విటికి
కమ్మలకున్న తెలుపు బల్లలు, కిటికి బల్లలుకై మొదలగు వాటికి
సహజశస్త్రముగ నుపయోగించబడు చున్నవి.

దంటులమ్మకాంతం.

డిపో ఏజంటు రాజమృడి.

పోస్టేజీ సహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.

శైల్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము,
22, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను, ప్రేమించువారి

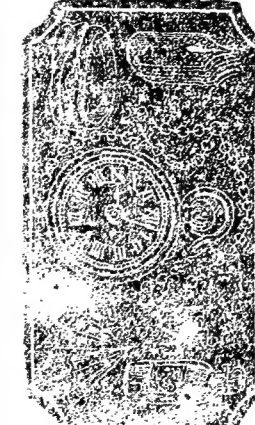
ఆటోమోటివ్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాణియులకు జ్యేష్ఠులైన ఆత్మరవయోగింపవలయును
నుకోవారమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడు
యుండునది, వీరవర్మరాజుని కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడి
లేదు. వేలిరుమాలు మీదగాని, కొటుమిదగాని కొన్ని
జాట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో నూడిగ్రూపుతో
లోనే సూర్యున్నట్లుండును ఈ యచ్చుతమైన వేయికమా
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసనమధ్య
చుటకయి ఆటోమోటివ్ బహార్ ఇవ్వవని మీదగ్గిరనున్న
సామ్రాజ్య సమీక్షకలయెను. వారితావున లేజని మాటవ్రా
యును: చిన్న యిట్టి దీనిని 0-8-0, మధ్యతరగతియిట్టి 0-12-0,
శ్రీ శాస్త్రుల శ్రీమంతుల 0-12-0, బుడ్డి 2-0-0. ఈయన శ్రమ
వారగతెట్లబడి ఘనమును నాచుయందు కాడ్లలు దేజు 1-
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారి భరించవలయును.
గోలు ఎలెంటులకొంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెని.
155, టామా మనీడు, బొంబాయి.

ఇదరాసు ఏజెంట్లు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి,
నెం. 29, వై నాబాబుల శోధు, క్షతరుబాబులమీదం, మదరాసు.

పాకెట్ లీవర్ నాచ్.

దీని ప్రయోమ 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరముల గ్యారంటీ యవ్వబడును.

ఈనాచ్ బలివమైన లీవర్
మగిలో లేక శాశ్వతమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిక్క
డే మారనముగా వచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యక్త్యానుభవం
దా సరియైన కాలక్రమము మా
పించు వారి యిదియే, మిగుల
సుందరమైనది. దీని 6 బహుమ
తులవివరం:— (1) నాల్గైయైన
చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అత్త
రు సీసా, (3) సర్వాకారమైన
ఉంగరము, (4) గడియారపు నా
చ్, (5) ఇవిధమైన స్టీలుబల్లు
(6) డిక్ట్యులంమాపెను కంపోను.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.
లి. అర్. వెంకటాచలయ్య ఆచార్య కంపెని,
నెం. 7, శోభ వెంకటాచలయ్యర్ గురు, మద్రాస్.

మంచినయము! తనమేలు ఖర్చుపడినది!! తనక దొరకవు!!

ఈపంచలు కోనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలారాబతుకొనగా
కోర్కెని కోడండ్రవలూకుము అను గ్రంథముకటి ఇవారు.

మేలైన జపాక్ పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినయినా
పట్టుతం భరలు లేనివియున్నాను.
వాచకులారా! శ్రీమద్రామన్న
బాగ్రికలెయ్యుగల మేలైన జపాక్
పట్టుపంచలు పంపించినను అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించిన
సోగా మిగతొద్ది పంచెలము! తమ
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేనువర్చం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాప
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.

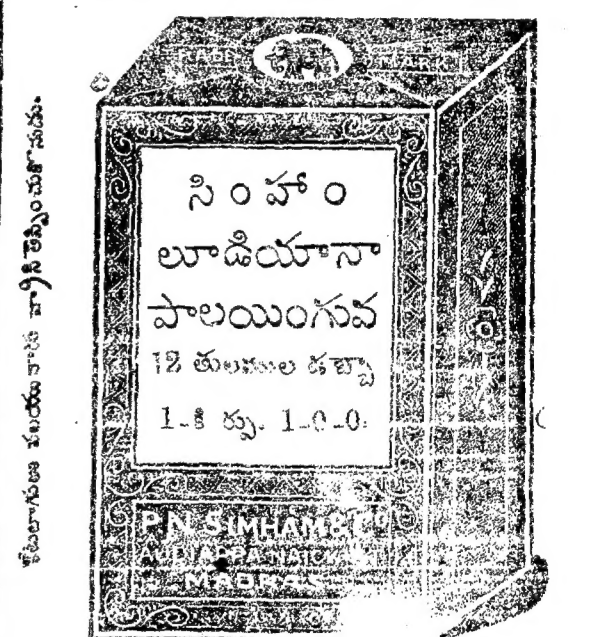
రీక్షమారనిదివిన్న 25 మూర వేదలుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు -0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవారు.

టి. సీతారామ మొదలియార్,

కి, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

చదువతగిన ప్రకటన.
కాసల్య, సరస్వతి, సులోచన చరిత్రలు రు 0-5-0
కలభాషిణి - చంద్రశేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0
మద్రాసునస్యము 1-కి రు 0-12-0; వీక్ష ,, 8-8-0
పాతకాల పుస్తకములు, అంధగ్రంథములు దొరకున.
N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.

వైద్యవాయువుల సంహరించునది.
లవంగామృత మొక్క టి యే.
ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపుకొప్పి, ప్రక్కనొప్పి,
రొమ్ముకొప్పి, పులితేవులు, క్షేమలబంధము, కడుపు దోచుట,
దోకు, ప్రేగులజులుట, అచి, పంచాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి
ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలగజేయును. తేనియెడల
ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీవివా 0-8-0
బయటి, యూర్బు 4 అర్థపాటిశృలకు మాదిరిపంపబడును.
“లవంగామృతం” 24, నమ్మాళ్వారు వీధి, మదరాస్.

పి. యక. సింహ అండు కంపెని,
26, ఆదియప్ప నాయనివీధి, మద్రాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల
“పాపు”లకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనిలకున్న
మాకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభారతదాద
లకు మిక్కిలి స్వల్పభరలకు మేము యవ్వగలిగియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

<p>₹ 100 (detachable) (కట్టముగల, కట్టము లేని) 3 బుర్చులు కచ్చో యవ్వబడును. శీతల బల్లెలం దిరుగు ట్టి యబ్బోగ్గియు లబ్బ కడ: ముఖ్యము. టిక్ టెట్టె గుహ: దుర</p>	<p>గమనింపుడు.</p>	<p>₹ 11 (detachable) చాలాబల్లెనుయ నది. ఎత్తగ్గవకాలం పనితేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొగడ్డ గచ్చుది. టిక్ టెట్టె గుహ: ₹ 20 రు. 9-8-0</p>
<p>₹ 45, 48 రు మాత్రముగా తయారుచేయబడినవి. ₹ 21 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ టెట్టె గుహ: ₹ 8. ₹ 200 పాకెట్ స్టాక్ చిన్నదియు నెయి ఇవచ్చును. “బడియూ, టిక్ టెట్టె గుహ: ₹ 8-8-0 ₹ 1. నవ. రి. వీ. 180/18 బ్రాడ్వీ, మదరాసు, 6 ర్రులకు ప్రత్యేకపుకరము యవ్వబడును.</p>		